

M&R BIURO PROJEKTÓW NOVA SP Z O.O.
UL. MACIEJA RATAJA 106A, 61-695 POZNAŃ
TEL./FAX. +48 61 826 92 49

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY GZY

DATA OPRACOWANIA: LUTY –MAJ 2021 R.

OPRACOWANIE: MGR INŻ. ARCH IWONA MIELOCH
WSPÓŁPRACA: MGR INŻ. KINGA SIWA
MGR INŻ. PRZEMYSŁAW CZARNOMYSY

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania	4
2. Podstawy formalno - prawne opracowania	4
3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	5
4. Metody pracy i materiały źródłowe	7

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
6. Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	9
6.1 Rzeźba terenu	9
6.2 Warunki geologiczno-gruntowe	9
6.3 Zasoby naturalne	10
6.4 Wody powierzchniowe	10
6.5 Wody podziemne	10
6.6 Gleby	11
6.7 Szata roślinna	12
6.8 Świat zwierzęcy	13
6.9 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	13
6.10 Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną	15
6.11 Dziedzictwo kulturowe	16

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU STUDIUM

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium	19
7.1 Cel opracowania projektu Studium	19
7.2 Ustalenia projektu Studium	19
7.3 Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	28
7.4 Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium	32
7.5 Istotne dla projektu Studium zapisy zawarte w ustawach	32

7.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium	33
8.	Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium, w tym:	34
8.1	Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	34
8.2	Oddziaływanie na warunki podłoża	34
8.3	Oddziaływanie na warunki wodne	34
8.4	Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	36
8.5	Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	37
8.6	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	37
8.7	Oddziaływanie na ludzi	38
8.8	Oddziaływanie na krajobraz	38
8.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	38
8.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	39
8.11	Transgraniczne oddziaływanie	39
9.	Rozwiązania alternatywne	39
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko	39
11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania	40
12.	Streszczenie	41

ZAŁĄCZNIKI

1. Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej
2. Lokalizacja obszaru opracowania względem obszarów chronionych
3. Dokumentacja fotograficzna
4. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy, zwane dalej „Studium”. Opracowywany projekt Studium został wywołany uchwałą Nr X/66/2019 Rady Gminy Gzy z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gzy.

Opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy Gzy o powierzchni ok. 104,49 km².

2. Podstawy formalno – prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) na organie administracji opracowującym m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. Studium. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu, przede wszystkim w oparciu o istniejące uwarunkowania, określenie m.in.:

- kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych z zabudowy,
- obszarów i zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu Studium na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o ile projekt Studium nie uzyska odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynikającego ze stosownego uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Analizie i ocenie podlega projekt studium wraz z rysunkiem kierunków i rysunkiem uwarunkowań, stanowiącymi załączniki graficzne do tego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Proгноza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem Studium, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia Studium.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie Studium form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie Studium rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem uwarunkowań i rysunkiem kierunków, stanowiącymi załączniki graficzne uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 ze zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 r. , poz. 914),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 r. , poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. *w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. 2011 r. nr 25, poz. 133 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także

kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 r., poz. 1713).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W *Prognozie* przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń Studium na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno–geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET–POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Produkcja, Poznań 2005,
- Raport o stanie środowiska województwa mazowieckiego w 2020 roku,

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna w skali 1:10 000 dla obszaru gminy,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50 000,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50 000,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.wios.warszawa.pl,
- gzy.e-mapa.net,
- www.geoserwis.gdos.gov.pl.

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr X/66/2019 Rady Gminy Gzy z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gzy,
- "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gzy" zatwierdzone uchwałą XXIII/108/2001 Rady Gminy Gzy z dnia 29 sierpnia 2001r.,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, 2018 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pułtuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, 2012 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pułtuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, 2012r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Gzy na lata 2016 - 2025, 2016 r.,
- Uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 08 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu,
- "Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020", 2015 r.

Inne źródła:

- wizja terenowa (maj 2021 r.)
- dokumentacja fotograficzna (maj 2021 r.).

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 Prognozy.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono szereg badań terenowych, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Gzy jest gminą wiejską, położoną w północnej części województwa mazowieckiego, w powiecie pułuskim. Miejscowość Gzy jest siedzibą gminy. Od strony północnej gmina graniczy z gminą Karniewo (powiat makowski) oraz z gminą Gołymin-Ośrodek (powiat ciechanowski). Sąsiedztwo strony wschodniej stanowi gmina Pułtusk. Od południa gmina Gzy graniczy z dwoma gminami powiatu pułuskiego, tj. Winnica oraz Świercze. Zachodnie sąsiedztwo stanowi gmina Sońsk, która leży w granicach powiatu ciechanowskiego. Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 618 łącząca Wyszaków z miejscowością Gołymin-Ośrodek oraz droga wojewódzka nr 620 relacji Przewodowo-Parcele – Nowe Miasto. Gmina ma rolniczy charakter. Wśród zabudowy przeważają budynki o funkcji zagrodowej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej. Większość powierzchni gminy, aż 87,6% ogółu stanowią użytki rolne, zlokalizowane na całym obszarze. 9,1% powierzchni gminy stanowią grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione. Zaledwie 2,6% terenów gminy skalsyfikowane są jako grunty zabudowane i zurbanizowane. Ponadto 0,2% powierzchni gminy stanowią grunty pod wodami, zaś 0,6% nieużytki oraz pozostałe grunty.

Powierzchnia użytkowania gruntów gminy Gzy w roku 2020

Wyszczególnienie	Razem w ha	Udział w powierzchni gminy [%]
użytki rolne, w tym:	9 155,3261	87,62
grunty orne	6 864,9880	74,98
łąki trwałe	478,7679	5,23
pastwiska	1 352,4716	14,77
sady	92,5214	1,01
pozostałe	366,5772	4,00
las i grunty zadrzewione i zakrzewione	953,1373	9,12
grunty pod wodami	19,1052	0,18
tereny zabudowane i zurbanizowane	272,8538	2,61
nieużytki	47,3684	0,45
pozostałe	1,2600	0,01
Razem	10 449,0508	100,0

Dane: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Gzy

Odległość poszczególnych miejscowości od Pułtuska, będącego siedzibą powiatu, jest zależna od miejscowości, z poszczególnych części gminy. Najbliżej położoną miejscowością jest Nowe Przewodowo, z której dystans do Pułtuska wynosi ok. 6 km, najdalej znajduje się miejscowość Gotardy w zachodniej części gminy położona w odległości ok. 21 km od Pułtuska. Gmina Gzy położona jest w odległości ok. 75 km od siedziby województwa, tj. miasta Warszawy.

Gmina Gzy ze względu na swoją rolniczą działalność, charakteryzuje się niską gęstością zaludnienia wynoszącą 36 os./km². Jest ona niższa od gęstości zaludnienia województwa mazowieckiego, którego

gęstość zaludnienia wynosi 153 os./km², a także niższa niż powiatu pułtuskiego (63 os./km²). Gminę zamieszkuje 3 754 osób. Najczęściej występującym układem przestrzennym wsi na terenie gminy Gzy jest typ ulicówki, charakteryzujący się rozciągniętą zabudową występującą po jednej lub obu stronach drogi. Zabudowa w większości miejscowości jest rozproszona, a jej lokalizacja uwarunkowana jest występowaniem pól uprawnych.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, gmina Gzy położona jest w prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Niziny Środkowopolskie, w którego skład wchodzi makroregion Nizina Północnomazowiecka. Obszar gminy położony jest w granicy mezoregionu Wysoczyzna Ciechanowska.

Na terenie Wysoczyzny Ciechanowskiej dominują obszary mało zróżnicowane, wyróżniające się łagodną konfiguracją, które można zakwalifikować do płaskorówninnych, charakterystycznych dla równiny morenowej. Wysokość bezwzględna nie jest zbyt urozmaicona i na przeważającej części obszaru kształtuje się na poziomie 110 – 130 m n.p.m. W gminie Gzy najniższy punkt znajduje się w jej wschodniej części w dnie doliny Przewodówki i wynosi 95 m n.p.m. Najwyżej położony obszar występuje w okolicy wsi Skaszewo Włościańskie oraz wynosi 133 m n.p.m. Deniwelacje terenu w kontekście gminy wynoszą do 40 m. Równina morenowa na terenie gminy cechuje się spadkiem nie większym niż 5°-6° oraz niewielkim stopniem zachowania się rodzimych form młodej wysoczyzny morenowej. Na obszarze równiny obserwuje się jednostkowe formy akumulacji szczelinowej, których wysokość bezwzględna nie jest wyższa niż 7 m -8 m, zaś nachylenie zboczy nie przekracza 10°.

Aktualna rzeźba terenu jest efektem denudacji oraz erozji wód powierzchniowych okresu późnoplestoceniowego. W holoceniowym okresie lokalne zmiany w rzeźbie terenu były spowodowane ingerencją człowieka poprzez tworzenie m.in. nasypów drogowych, rowów melioracyjnych, wyrobisk poeksploatacyjnych czy zbiorników wodnych.

6.2. Warunki geologiczne – gruntowe

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki tektoniczne według W. Pożarowskiego teren gminy Gzy zlokalizowany jest w obrębie jednostki tektonicznej określanej jako Wzniesienie Mazowiecko-Suwalskie. Warstwy prekambryjskie, będące najstarszymi, usytuowane są stosunkowo płytko. Warstwa ta składa się ze skał krystalicznych, będących pokryciem dla osadów młodszych okresów trzeciorzędowych o urozmaiconej rzeźbie terenu. Trzeciorzędowe warstwy sięgają miąższości około 200 m do 250 m, a na nich występują warstwy czwartorzędowe. Grubość tych warstw mieści się w przedziale od 60 m do 90 m. Utwory czwartorzędowe powstały z serii utworów lodowcowych, wodnolodowcowych oraz zastoiskowych powiązanych z nasuwaniem się lądolodu. Osady czwartorzędowe tworzą gliny oraz piaski wytworzone w procesie akumulacji lodowcowej, przewarstwionych piaskami oraz żwirami akumulacji wodno-lodowcowej, jak również iłami oraz utworami młodszymi, tj. postglacjalnymi oraz holoceniowymi. Teren gminy położony jest w obrębie jednostki geomorfologicznej – Wysoczyzny Ciechanowskiej, która charakteryzuje się dominacją utworów lodowcowych (zwałowych) w postaci glin oraz piasków moreny dennej. W pobliżu dolin rzecznych oraz obniżeniach utworzyły się utwory aluwialno-deluwialne oraz bagniste. Młodsze osady występujące na terenie gminy pochodzą z holocenu. Budują je organiczne grunty, takie jak torfy, organiczno-mineralne, do których należą namuły oraz piaski aluwialne cechujące się dużym nawodnieniem oraz ścisłością.

Pochodzenie powierzchniowych utworów w dużym stopniu determinuje ich przydatność dla gospodarki oraz budownictwa. Najkorzystniejsze są utwory lodowcowe-zwałowe oraz wodno-lodowcowe. Są to grunty zazwyczaj nośne dla budownictwa oraz o wysokiej przydatności dla rolnictwa. Ich nośność uwarunkowana jest stopniem zagęszczenia gruntów piaszczystych oraz żwirowych, a także stopniem skonsolidowania glin zwałowych. Zalegające stosunkowo płytko wody powierzchniowe oddziałują na zmianę konsystencji glin

stwarzając okresowe obniżenie ich nośności. Odmiennymi parametrami cechują się utwory zastoiskowe. Grunty tworzone przez ropy oraz pyły są mniej użyteczne dla budownictwa, z uwagi na to, iż pod wpływem wód opadowych stają się one plastyczne. Tereny, na których występują piaski drobnoziarniste oraz pylaste, są korzystnym podłożem dla budownictwa, z zastrzeżeniem, że nie są nawodnione. Obszary, na których występują piaski luźne są nieustannie za suche. Mało użyteczne bądź niewykorzystywane pod budownictwo są utwory drobnoziarniste, eoliczne, rzeczne czy bagienne, na których występują trwałe użytki zielone bądź naturalne siedliska leśne.

6.3 Zasoby naturalne

W granicach gminy Gzy nie występują żadne zidentyfikowane złoża naturalne.

6.4. Wody powierzchniowe

Teren gminy Gzy w znacznej części położony jest w dorzeczu Narwi, do której uchodzą wody powierzchniowe występujące na terenie gminy poprzez Przewodówkę. Pozostała część gminy leży w zlewni rzeki Wkry oraz odwadniana jest poprzez rzekę Kolnicę, będącą dopływem Sony.

Rzeka Przewodówka ma swój początek we wsi Szyszki Włociańskie oraz przez 2,4 km płynie w kierunku północno-zachodnim. Następnie zmienia kierunek na północno-wschodni, zaś po 5,5 km wychodzi poza teren gminy Gzy i biegnie przez obszar gminy Gołymin, po czym wraca na teren gminy Gzy. Od miejscowości Przewodowo Poduchowne płynie w kierunku wschodnim do ujścia, tj. do rzeki Pełty. Długość całkowita Przewodówki wynosi 32,34 km, z czego na terenie gminy Gzy jej długość wynosi 19,44 km. Największym dopływem Przewodówki jest Tąsewka, której długość wynosi 6,8 km.

Tereny zachodnie gminy odwadniane są przez rzekę Kolnicę, której długość całkowita wynosi 28,0 km, z czego 3,9 km płynie na terenie gminy Gzy w kierunku północno-zachodnim i 3,5 km w kierunku północno-wschodnim. Pierwszy odcinek jest uregulowany, zaś drugi stanowi odcinek koryta naturalnego.

Ponadto na terenie gminy obserwuje się wiele oczek wodnych, m.in. staw w miejscowości Szyszki-Folwark czy Łady-Krajęczyno.

Jakość wód powierzchniowych

Według Dyrektywy Wodnej, podstawową jednostką hydrograficzną, dla której określany jest stan wód, jest tzw. jednolita część wód. Jako jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP) określa się oddzielny oraz znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: całość lub części – strugi, strumienia, potoku, rzeki, kanału, bądź jezioro, inny naturalny zbiornik, sztuczny zbiornik wodny, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne. W związku z opracowywaniem planów gospodarowania wodami dorzeczy jednolite części wód powierzchniowych zostały sklasyfikowane w scalone części wód powierzchniowych (SCWP). Gmina Gzy leży w granicy scalonej części wód powierzchniowych SW1223, na obszarze jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Przewodówka o kodzie PLRW2000172659689, określanej jako ciek typu – potok nizinny piaszczysty oraz oceniany jako naturalna część wód o złym stanie, niezagrażone osiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan wód w 2018 roku.

6.5. Wody podziemne

Wody gruntowe na obszarze gminy cechują się dwoma różnorodnymi strefami zalegania zwierciadła wody. Woda, która pozostaje w łatwo przepuszczalnych utworach czwartorzędowych typu piaski, żwiry czy holocenijskich torfach, namułach oraz piaskach, które kształtują dna dolin rzecznych i obniżień, formuje strefę występowania ciągłego poziomu wodonośnego o swobodnym zwierciadle.

Głębokość zalegania zwierciadła wody gruntowej uwarunkowana jest położeniem terenu. Najpłycej wodę gruntową obserwuje się w różnorodnych obniżeniach i zalega od 0 do 1,5 m, co jest charakterystyczne dla obszarów mokrych i podmokłych. Na wyniesieniach wysoczyzny poziom zalegania wód jest wyższy niż 2,5 m, który jest typowy dla obszarów suchych. Tereny mokre oraz podmokłe zajmują przede wszystkim użytki zielone, będące niekorzystne dla budownictwa. Suche obszary utworzone są z przepuszczalnych utworów,

sypkich, które nie posiadają jakiegokolwiek warstwy izolującej zapobiegającej zanieczyszczeniom. Na tych terenach należy respektować szczelność zbiorników nieczystości.

Na przeważającym terenie gminy pierwszy poziom wód gruntowych znajduje się pod warstwą glin morenowych, pyłów oraz iłłów zastoiskowych. Wody gruntowe zalegają tutaj głębiej niż 4,0 m pod ciśnieniem hydrostatycznym, kształtując zwierciadło napięte. Na obszarach podścielonych płytko otworami trudno przepuszczalnymi mogą pojawić się wody okresowe w formie tzw. „wierzchówek”. Są one przeszkodą w realizacji prac ziemnych oraz fundamentowych, w związku z czym zasadnym jest wykonywanie prac odwadniających.

Eksploatacja pierwszego poziomu wodonośnego ma miejsce poprzez studnie kopane o głębokości nie większej niż 10,0 m. Wody ze studni kopanych cechują się złą jakością bakteriologiczną oraz chemiczną. Zanieczyszczenie płytkich warstw wodonośnych jest efektem wykorzystywania nawozów mineralnych, nieprawidłową gospodarką ściekami czy gnojowicą na posesjach wiejskich, nieodpowiednim usytuowaniem studni, składowisk obornika oraz innych odpadów.

Wody podziemne drugiego poziomu występują w warstwach piaszczysto-żwirowych pod warstwą glin na bardzo różnych głębokościach. W gminie występuje wiele studni wierconych, które wyróżniają się napiętym zwierciadłem wody. Dla zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców wykorzystuje się ujęcia w Gzach-Wisnowa oraz w Szyszkach Włociańskich. Inne ujęcia zaspokajają potrzeby pojedynczych gospodarstw czy zakładów.

Ujęcia wód podziemnych

Na terenie gminy Gzy funkcjonują dwa publiczne ujęcia wód podziemnych, tj. w Gzach-Wisnowa oraz w Szyszkach Włociańskich.

Jakość wód podziemnych

Monitoring wód podziemnych województwa mazowieckiego jest prowadzony corocznie przez WIOŚ w Warszawie oraz dotyczy punktów pomiarowych, kontrolujący wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu, a także obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Bierze pod uwagę warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym oraz lokalnym, a także obecność potencjalnych ognisk zanieczyszczeń zagrożeń wód podziemnych. W wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej nastąpił wymóg dostosowania systemu monitoringu środowiska do prawa obowiązującego na terenie Unii. Efektem sukcesywnego wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/W), czyli ogólnego aktu prawnego, definiującego wymagania z zakresu zapobiegania dalszemu pogarszaniu oraz ochrony i poprawy jakości środowiska wodnego państw Wspólnoty, są także modyfikacje badań oraz oceny jakości wód podziemnych. Ramowa Dyrektywa Wodna wdraża pojęcie jednolitych części wód podziemnych JCWPd, które definiuje się jako sprecyzowaną objętość wód podziemnych w zasięgu warstwy wodonośnej bądź zespołu warstw wodonośnych. Jednolite części wód podziemnych są aktualnie przedmiotem badań monitorowanych. Gmina Gzy leży w zasięgu JCWPd Nr 50. Według badań Państwowego Instytutu Geologicznego dla jednolitych części wód podziemnych z 2019 roku, JCWPd nr 50 posiadało dobry stan ilościowy oraz dobry stan chemiczny.

6.6. Gleby

Teren gminy Gzy wyróżnia się glebami utworzonymi z utworów akumulacji lodowcowej oraz wodnolodowcowej typowych dla terenu Wysoczyzny Ciechanowskiej. Młodsze utwory akumulacji holoceniowej obserwuje się na terenach dolin oraz obniżeni.

Najczęściej występującymi glebami są gleby bielcowe, brunatne, brunatne wyługowane i czarne ziemie, które dominują w północnej oraz środkowej części gminy.

Gleby bielcowe ukształtowały się z piasków gliniastych lekkich na glinie średniej, miejscowo z piasków słabogliniastych na glinie bądź pyle oraz są kompleksami gleb IVa oraz IVb. Są mniej bogate w składniki pokarmowe oraz bardzo podatne na susze. Występują w postaci dużych płatów w okolicy gleb brunatnych.

Gleby brunatne ukształtowały się z piasków słabogliniastych, gliniastych, naglinowanych oraz z luźnych piasków. Cechują się przewiewnością, przepuszczalnością o dobrze wykształconym poziomie próchnicznym oraz odpowiednich stosunkach wodnych. Są to kompleksy gleb klas bonitacyjnych od II do IV. Gleby te charakteryzują się bardzo korzystnymi warunkami do wszystkich upraw, sadownictwa oraz warzywnictwa.

Gleby brunatne wyługowane oraz murszowate ukształtowały się z piasków słabogliniastych na luźnych piaskach oraz z piasków luźnych, sklasyfikowane do V oraz VI klasy.

Z uwagi na przydatność rolniczą wyróżnia się trzy grupy tych gleb:

- obszary korzystne dla produkcji rolnej – przeważają grunty orne klasy II, IIa, IIIb, na których zaleca się uprawę buraków cukrowych, pszenicy, warzyw oraz koniczyny czerwonej na glebach cięższych, zaś na glebach lżejszych jęczmienia, pszenżyta, ziemniaków oraz owsa,
- obszary średniokorzystne dla produkcji rolnej – z przewagą gruntów ornych klasy IVa, IVb, na których możliwe jest zakładanie sadów z wybranymi gatunkami drzew oraz uprawa mieszanek, owsa, koniczyny, kapusty oraz innych roślin pastewnych na glebach cięższych, zaś na lżejszych ziemniaki oraz żyta,
- obszary mało korzystne dla produkcji rolnej – przeważają gleby klasy V oraz VI, na których uprawia się żyto, owies, ziemniaki oraz łubin żółty.

Czarne ziemie ukształtowały się z glin częściowo spłaszczonych bądź z glin całkowitych. Obserwuje się je na terenach płaskich bądź obniżonych, co za tym idzie bardziej nawodnionych. Konieczne jest uregulowanie stosunków wodnych, co oddziałuje na wzrost ich kultury rolnej.

Gleby te obserwuje się w tych samych rejonach co gleby brunatne, zazwyczaj w pobliżu użytków zielonych i są kompleksami gleb IIIb oraz IVa.

Trwałe użytki zielone, do których zalicza się łąki oraz pastwiska, obserwuje się przede wszystkim w dolinie Przewodówki, Tąsewki, Kolnicy czy mniejszych cieków oraz w zagłębieniach. Przeważnie są to użytki średniej klasy wartości o względnie korzystnych warunkach wodnych oraz pokarmowych dla roślin. Użytki zielone klasy RV są rozdrobione i mają nieduży udział.

Rolnicza przydatność gleb

Na terenie gminy Gzy przeważają żytne kompleksy przydatności gleb na gruntach ornych, stanowiące 50,8% ogółu gleb. Wśród nich dominuje kompleks żytnej klasy, stanowiący 27,9% tej grupy. Pod względem bonitacyjnym są to gleby klasy IVa i IVb. Ponadto kolejną liczną grupę stanowią gleby kompleksu pszenno-żytnego, tj. 15,5%, wśród których dominują gleby kompleksu pszenno-żytnego dobrego, stanowiące 19,2% gleb tego rodzaju, gdzie występują gleby klasy II, IIIa, i IIIb. Najmniej liczną grupą, stanowiącą 9,6% gleb na gruntach ornych są gleby zbożowo-pastewne. Analizując trwałe użytki zielone, stanowiące 13,0% ogółu gleb, obserwuje się wyraźną przewagę średnich gleb (89,1%).

6.7. Szata roślinna

Na obszarze gminy przeważa szata roślinna o charakterze antropogenicznym. Działalność człowieka wywołała przeobrażenia naturalnych zbiorowisk roślinnych na tereny upraw polowych. Obserwuje się tu przewagę roślin kulturowych, do których należą zboża, ziemniaki, rośliny pastewne czy rośliny sadownicze. Do półnaturalnych zbiorowisk roślinnych zalicza się łąki trwałe oraz pastwiska o łącznej powierzchni 1,831 ha, co stanowi 17,5% powierzchni gminy. Większe kompleksy użytków zielonych obserwuje się w dolinach rzeki Przewodówki, Kolnicy czy mniejszych cieków w zagłębieniach terenowych. Użytki zielone są ostoją naturalnych siedlisk flory oraz fauny, a także retencjonują wody powierzchniowe. Ważne jest dążenie do utrzymania wszystkich naturalnych siedlisk przyrodniczych, z uwagi na to, iż są one ciągami powiązań gwarantujących ekologiczną równowagę. Na terenie gminy można wyróżnić dwa rodzaje ciągów ekologicznych: drugorzędny, biegnący wzdłuż rzeki Przewodówki oraz lokalne przebiegające wzdłuż pozostałych cieków oraz rowów melioracyjnych.

Obszar gminy cechuje się niską lesistością. Lasy, grunty leśne oraz zakrzewione stanowią jedynie 9,1% powierzchni gminy. Jedne z większych obszarów leśnych zlokalizowane są we wschodniej części gminy oraz skupione są w czterech zwartych kompleksach, które przechodzą na obszar gminy Karniewo, Pułtusk oraz Winnica. W środkowej oraz zachodniej części gminy nie obserwuje się lasów, jedynie niewielkie kępy leśne zlokalizowane są wzdłuż pól oraz cieków. 59,1% powierzchni leśnej stanowią lasy publiczne.

Lasy państwowe posiadają znaczenie gospodarcze oraz cechują się drzewostanem sztucznie wprowadzanym. Dominują jednowiekowe kultury sosnowe, które stanowią blisko 80% drzewostanu. Pozostałą część zajmuje mieszanina różnych drzew, do których zalicza się m.in. brzozę, świerk, grab,

leszczynę, osikę. Na mokrych siedliskach oraz terenach podmokłych obserwuje się olchę, która stanowi około 90% drzewostanu. Pozostałą część stanowią m.in. wierzby czy jarzębiny.

Naturalne siedliska leśne zostały znacznie wyniszczone, jednak jego stan poprawiają nowe nasadzenia, które stosuje się na gruntach leśnych, a także na glebach słabej klasy bonitacyjnej, nieużytkach czy enklawach śródpolnych.

6.8. Świat zwierzęcy

Fauna gminy Gzy jest charakterystyczna dla terenów o przeważających udziale użytków rolnych z niewielkim udziałem terenów leśnych. Z większych gatunków ssaków dziko żyjących w pobliżu lasów oraz pól można spotkać sarny, lisy, zające, dziki, myszy polne. Zwierząt tych nie obserwuje się jedynie w lasach, ponieważ wędrują one na tereny pól uprawnych oraz łąk, co przyczynia się do niszczenia upraw polowych.

Teren gminy charakteryzuje się występowaniem licznych gatunków ptaków występujących przede wszystkim na północy Mazowsza, bezkręgowców, jak również kilku gatunków płazów, do których zalicza się m.in. jaszczurki, żaby czy ropuchy.

Działalność człowieka przyczyniła się wprowadzenia do świata fauny nowych gatunków, wśród których wyróżnić można stonki, bażanty czy zwierzęta hodowlane.

W rejonie Nadleśnictwa Pułtusk zostały zinwentaryzowane takie gatunki zwierząt łownych jak: sarny, lisy, łosie, kuny, zające, jelenie, borsuki, norki amerykańskie, dzikie gęsi, piżmaki, bażanty, czaple, tchórze, jenoty, łyski, grzywacze, dzikie kaczki, kuropatwy. Najczęściej jednak obserwuje się lisy, dziki, zające sarny oraz kuropatwy.

6.9. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny jest zależny między innymi od rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym, wysokości opadów, siły i kierunku wiatru, temperatury powietrza oraz wilgotności.

Gmina Gzy, według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, zlokalizowana jest w dzielnicy środkowej. Obszar ten charakteryzuje się najmniejszymi opadami atmosferycznymi, które wynoszą poniżej 600 mm rocznie. Dzielnica środkowa wyróżnia się następującymi cechami, do których należą m.in.:

- średnia temperatura powietrza – 7,2°C,
- najcieplejszy miesiąc – lipiec, w którym średnia temperatura wynosi 18,5°C,
- najchłodniejszy miesiąc – luty, w którym średnia temperatura wynosi -3,7°C,
- średnia roczna amplituda temperatur 22,2°,
- liczba dni z temperaturą poniżej 0°C – 42,
- liczba dni z temperaturą powyżej 25°C – 38,
- okres wegetacji 210 dni, kiedy średnia temperatura dobową wynosi 5,0°C,
- średnia roczna suma opadów – ok. 550mm, najwyższe w lipcu i sierpniu, najniższe w kwietniu i październiku,
- liczba dni z pokrywą śnieżną – około 75,
- średnia wilgotność powietrza – około 81%.

Na klimat lokalny gminy Gzy największy wpływ mają jej warunki przyrodnicze. Zdecydowaną większość powierzchni stanowią użytki rolne, będące terenami otwartymi. Odczuwalny jest przez to topoklimat terenów niezalesionych, otwartych, charakteryzujący się większymi amplitudami temperatur w perspektywie dobowej. Brak naturalnych, bądź też sztucznych barier w postaci zwartej zabudowy powoduje też zwiększony wpływ i odczuwanie wiatru.

Jakość powietrza

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Gzy położona jest w zasięgu strefy mazowieckiej PL1404 dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu, dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu, a także pyłu zawieszonego PM2,5. Ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim

za 2020 r. opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w 2021 roku wykazała, że strefa mazowiecka wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, w zakresie zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, poziomu docelowego ozonu, pyłu PM_{2,5} faza I oraz poziomu docelowego ołowiu, kadmu, arsenu oraz niklu w pyłe PM₁₀ została zakwalifikowana w klasie A. Natomiast ze względu na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM₁₀, średniorocznych stężeń benzo(a)pirenu strefę mazowiecką zakwalifikowano do klasy C. W zakresie uwzględnienia poziomu długoterminowego dla ozonu wykazano klasę D2. Według dodatkowo przeprowadzonej klasyfikacji pod względem zawartości pyłu PM_{2,5} dopuszczalnego dla fazy II strefa mazowiecka została zaliczona do klasy C1. Jednocześnie pod kątem ochrony roślin strefę mazowiecką w całości zakwalifikowano do strefy A, a wg poziomu celu długoterminowego, ze względu na przekroczenia ozonu, do klasy D2.

Kwalifikacja do klasy A oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Kwalifikacja do klasy C oznacza, że stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe. Dodatkowo istnieją dwie klasy wykorzystywane tylko w kwestii zawartości ozonu w powietrzu. Kwalifikacja do klasy D1 oznacza natomiast, że poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego, a do klasy D2 - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziomu celu długoterminowego.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza określające kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

Klimat akustyczny

Na klimat akustyczny gminy Gzy wpływa występowanie lokalnych źródeł hałasu, do których zalicza się głównie hałas komunikacyjny. Pod względem komfortu akustycznego na terenie opracowania występują lokalne źródła hałasu, które mogą powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. 2014 r., poz. 112). Ze względu na stosunkowo niewielkie natężenie ruchu wskaźniki hałasu ustalone powyższym rozporządzeniem nie powinny być przekraczane.

Klimat akustyczny środowiska obszaru opracowania kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy, przede wszystkim pochodzący z natężenia ruchu pochodzącego z dróg wojewódzkich oraz dróg powiatowych. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego oprócz natężenia ruchu należą również: struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni oraz charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Z uwagi na położenie gminy przy stosunkowo istotnych szlakach komunikacyjnych: m.in. drogach wojewódzkich, narażone jest ono na uciążliwości związane z hałasem komunikacyjnym samochodowym. Wiąże się z tym aktualny stan nawierzchni dróg, zwarty charakter zabudowy gminy, a także małe odległości linii zabudowy od krawędzi jezdni. Wysoki poziom komunikacyjny ma także ścisły związek z natężeniem ruchu na poszczególnych drogach.

Ostatni Generalny Pomiar Ruchu zorganizowany przez GDDKiA w 2015 roku obejmował drogi wojewódzkie na terenie gminy. W jego granicach znajdują się dwie drogi wojewódzkie: nr 620 łącząca Przewodowo-Parcele z Nowym Miastem, którą średniodobowo przemieszczało się 928 pojazdów, z czego 815 stanowiły samochody osobowe oraz drogę nr 618 Wyszków-Gołymin-Ośrodek, która w przypadku gminy Gzy została podzielona na dwa odcinki. Odcinek Gołymin-Ośrodek-Przewodowo-Parcele pokonywało w ciągu doby 3365 pojazdów, w tym 2899 samochodów osobowych, z kolei odcinek Przewodowo-Parcele-Pułtusk pokonywało 3540 pojazdów, w tym 3094 samochodów osobowych.

Pola elektromagnetyczne

Źródła pola elektromagnetycznego mogą być naturalne oraz sztuczne i mogą mieć różną częstotliwość. Do sztucznych źródeł należą: stacje i linie elektroenergetyczne przede wszystkim wysokich i najwyższych napięć, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań pól elektromagnetycznych w środowisku z dnia 12 listopada 2007 roku, na terenie województwa mazowieckiego, w odległości większej niż 100 m od urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, wyznaczono 135 punktów pomiarowych dla trzyletniego cyklu pomiarowego.

Punkty te znajdują się w miejscach dostępnych dla ludności, na trzech typach obszarów:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Każdego roku wykonuje się 45 pomiarów – po 15 w każdym z obszarów. W tych samych lokalizacjach pomiary powtarza się co 3 lata.

Dzięki cykliczności monitoringu uzyskuje się dane porównawcze pozwalające na określenie zmian oraz ich kierunków na przestrzeni lat.

Na terenie gminy Gzy nie wyznaczono wyżej wspomnianych punktów pomiarowych.

Na terenie gminy znajdują się 1 stacja bazowa telefonii komórkowej.

6.10. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną

Na obszarze gminy Gzy zostały wyznaczone następujące formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. Są to:

- obszar chronionego krajobrazu;
- pomniki przyrody.

Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje atrakcyjny krajobrazowo fragment Wysoczyzny Ciechanowskiej od Nasielska do Pułtuska, z ostańcami wzgórz morenowych i kemowych, obszarami leśnymi i bagiennymi oraz Doliną Dolnej Narwi. Dolina Narwi wraz z jej krawędzią erozyjną i fragmentami Puszczy Białej, wąwozami i dolinkami erozyjnymi, pełna starorzeczy, dolinek przelewowych, z rzeką pełną wysepek, leży na szlaku przelotów ptactwa, a szlak ten jest zaliczany do najważniejszych w skali kraju. Na Wysoczyźnie Ciechanowskiej Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu rozciąga się pasem o szerokości ok. 3 km łącząc niewielkie kompleksy leśne. W okolicach Nasielska i Serocka obejmuje ostańce wzgórz morenowych i kemowych, pochodzące z recesji stadiału Wkry i stanowiące wschodnie przedłużenie moren płońskich. Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 14586,1 ha.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Gzy znajduje się 9 obiektów uznanych przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody za pomniki przyrody. Są to drzewa oraz grupy drzew.

LP	OBRĘB EWIDENCYJNY	PRZEDMIOT OCHRONY	GATUNEK	MIEJSCE PUBLIKACJI	OZNACZENIE DZIENNIKA USTAWOWEGO	DATA PUBLIKACJI
1	Skaszewo Włociańskie	Grupa 242 drzew	Kasztanowiec, grab pospolity, robinia	Dz. Urz. Województwa	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5335	2008-09-07

			akacyjowa	Mazowieckiego		
2	Skaszewo Włociańskie	Pojedyncze drzewo	Lipa drobnolistna	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5335	2008-09-07
3	Pękowo	Grupa 2 drzew	Lipa drobnolistna, dąb szypułkowy	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5334	2008-09-07
4	Pękowo	Pojedyncze drzewo	Dąb szypułkowy	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5334	2008-09-07
5	Przewodowo Poduchowne	Pojedyncze drzewo	Dąb szypułkowy	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5334	2008-09-07
6	Przewodowo Parcele	Pojedyncze drzewo	Wiąz górski	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5334	2008-09-07
7	Kozłowo	Pojedyncze drzewo	Klon pospolity	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5335	2008-09-07
8	Kozłowo	Pojedyncze drzewo	Jesion wyniosły	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5335	2008-09-07
9	Skaszewo Włociańskie	Pojedyncze drzewo	Klon pospolity	Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego	Dz. Urz. z 2008 r. Nr 152, poz. 5335	2008-09-07

Źródło: [http:// crfop.gdos.gov.pl/](http://crfop.gdos.gov.pl/)

6.11. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie gminy Gzy występują zabytki wpisane zarówno do rejestru zabytków (11), jak i do wojewódzkiej ewidencji zabytków (11). Ponadto na terenie gminy występują 3 stanowiska archeologiczne, do których należą: Osada wczesnośredniowieczna w Nowym Przewodowie, Osada z okresu wpływów rzymskich w Przewodowie Parcele oraz Osada z okresu późnolateńskiego w Przewodowie Majorat.

Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710) przedstawia poniższa tabela.

Spis obiektów pochodzi z rejestru zabytków nieruchomości Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie

l.p.	obiekt	miejsowość	numer, data rejestru
1.	Zespół budowlany: kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, dzwonnica, cmentarz przykościelny, kamienne ogrodzenie	Gzy	A-913 z dnia 1 kwietnia 2010 roku
2.	Park podworski	Ołdaki	A-173 z dnia 1 marca 1976 roku
3.	Dwór (mur, poł.XIX w.)	Pękowo	A-1208 z dnia 19 września 2013 roku
4.	Park podworski	Pękowo	A-174 z dnia 1 marca 1976 roku
5.	Osada z okresu późnolateńskiego	Przewodowo Majorat	203/79-882/70WA z dnia 30 listopada 1970 roku
6.	Osada wczesnośredniowieczna	Przewodowo	204/79-898A/70WA z dnia 30 listopada 1970 roku
7.	Zespół kościoła parafialnego św.Anny: kościół, kaplica (na cment. przyk.), cmentarz przykościelny, warstwa kulturowa, grodzienie	Przewodowo Parcele	A – 334 z dnia 19 listopada 1998 roku
8.	Osada z okresu wpływów rzymskich	Przewodowo Parcele	205/79-934/71 WA z dnia 5 listopada 1971 roku
9.	ślady osady starożytnej (stanowisko nr 2)	Przewodowo Parcele	933 z dnia 05 listopada 1971 roku
10.	Park i ogród użytkowy	Słończewo	A-782 z dnia 13 grudnia 2007 roku
11.	Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego (ustalona strefa otoczenia: cmentarz, drzewostan, ogrodzenie)	Szyszki	A-815 z dnia 30 stycznia 2008 roku

źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie

Wykaz zabytków nieruchomości wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków – stan na styczeń 2021 r.

l.p.	obiekt	miejsowość	numer, data rejestru
1.	Zespół budowlany: kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, dzwonnica, cmentarz przykościelny, kamienne ogrodzenie	Gzy	A-913 z dnia 1 kwietnia 2010 roku
2.	Park podworski	Ołdaki	A-173 z dnia 1 marca 1976 roku
3.	Dwór (mur, poł.XIX w.)	Pękowo	A-1208 z dnia 19 września 2013 roku
4.	Park podworski	Pękowo	A-174 z dnia 1 marca 1976 roku
5.	Osada z okresu późnolateńskiego	Przewodowo Majorat	203/79-882/70WA z dnia 30 listopada 1970 roku

6.	Osada wczesnośredniowieczna	Przewodowo	204/79-898A/70WA z dnia 30 listopada 1970 roku
7.	Zespół kościoła parafialnego św. Anny: kościół, kaplica (na cment. przyk.), cmentarz przykościelny, warstwa kulturowa, grodzienie	Przewodowo Parcele	A – 334 z dnia 19 listopada 1998 roku
8.	Osada z okresu wpływów rzymskich	Przewodowo Parcele	205/79-934/71 WA z dnia 5 listopada 1971 roku
9.	ślady osady starożytnej (stanowisko nr 2)	Przewodowo Parcele	933 z dnia 05 listopada 1971 roku
10.	Park i ogród użytkowy	Słończewo	A-782 z dnia 13 grudnia 2007 roku
11.	Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego (ustalona strefa otoczenia: cmentarz, drzewostan, ogrodzenie)	Szyszki	A-815 z dnia 30 stycznia 2008 roku

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU STUDIUM

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu Studium

7.1. Cel opracowania projektu Studium

Jednym z celów sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy jest stworzenie podstawy do opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pozwolą na określenie rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych oraz zasad zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych, wymogów ładu przestrzennego i ochrony środowiska oraz obecnych potrzeb Gminy. Pozwoli również na sformułowanie w mpzp docelowych układów powiązań komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej, a także na określone granic ewentualnych terenów publicznych i szczegółowych zasad ich ochrony.

Potrzeba opracowania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gzy wynika z konieczności jego aktualizacji i wprowadzenia spójności jego ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w szczególności w zakresie zadań wynikających m.in. z:

- Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy, 2018,
- Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027, 2015,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pułtuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, 2012,
- Europejskiej sieci Ekologicznej Natura 2000.

Ponadto dokument ten należy dostosować do zmieniającej się sytuacji społeczno – gospodarczej, procesów demograficznych oraz zamierzeń inwestycyjnych. Jednocześnie ustalenia Studium wymagają aktualizacji wynikających ze zmian w obowiązujących przepisach prawa, m.in. w:

- ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.),
- ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.),
- ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 ze zm.),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1064 ze zm.).

Zmiany te dotyczą przede wszystkim uwzględnienia obszarów specjalnej ochrony, problematyki odnawialnych źródeł energii, ochrony przeciwpowodziowej.

7.2. Ustalenia projektu Studium

W ww. projekcie Studium ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1) Tereny przeznaczone pod zabudowę

Tereny przeznaczone pod zabudowę to tereny inwestycyjne gminy Gzy w tym tereny już zainwestowane (w tym tereny, dla których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne) oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

- RM - tereny zabudowy zagrodowej,
 - MN/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej,
 - U - tereny zabudowy usługowej,
 - Up - tereny zabudowy usługowej – usług publicznych,
 - UO - tereny zabudowy usługowej – usług oświaty,
 - U/P - tereny zabudowy usługowej oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
 - RU - tereny obsługi produkcji rolnej, hodowlanej lub ogrodniczej oraz gospodarstw leśnych i rybackich;
- 2) Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania to tereny, na których dopuszczona jest zabudowa, ale o ograniczonej intensywności oraz adekwatnym do szczególnej specyfiki terenu charakterze czy funkcji.
- Do terenów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:
- IT - tereny infrastruktury technicznej,
 - ZC - tereny cmentarzy,
 - EF - tereny infrastruktury wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii – fotowoltaika,
 - EF* - tereny infrastruktury wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii – biogazownia,
 - NO - tereny oczyszczalni ścieków.
- 3) Tereny wyłączone z zabudowy
- Do terenów wyłączonych z zabudowy zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:
- ZL - tereny lasów,
 - R - tereny rolne,
 - WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Celem wskazania terenów wyłączonych z zabudowy jest ochrona przed zabudową przede wszystkim istniejącego potencjału przyrodniczego oraz powstrzymanie urbanizacji na terenach zieleni oraz terenach rolnych.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu Studium należy stworzenie optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego.

W miejscowych planach należy określić dokładne parametry dotyczące powierzchni działek, powierzchni terenu biologicznie czynnego i powierzchni zabudowy, intensywności zabudowy, zasad podziału terenów na działki oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, w tym wysokości budynków adekwatnie do istniejących warunków przestrzennych. Dopuszcza się określenie dla poszczególnych terenów innych wielkości działek i wskaźników urbanistycznych niż podane poniżej w zależności od lokalnych uwarunkowań i możliwości terenowych. Jednocześnie dla poszczególnych rodzajów terenów odniesiono się do kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie Studium znalazł się także szereg zapisów niezbędnych dla ochrony środowiska i jego zasobów. Przede wszystkim ustalono:

- a) W zakresie zagospodarowania mas ziemnych warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszcza się zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

- b) w zagospodarowaniu terenów należy dążyć do ochrony jakości wód podziemnych i powierzchniowych poprzez zmniejszenie obciążeń i wyeliminowanie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji ropopochodnych) do gruntu i do wód powierzchniowych.

Ustala się obowiązek minimalizacji oddziaływania na środowisko poprzez rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej, m.in. poprzez ograniczenie dopuszczania stosowania oczyszczalni przydomowych jak i szczelnych zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązania tymczasowego w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

W miarę możliwości postuluje się o dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów do struktur hydrogeologicznych.

W celu ochrony jakości wód należy stosować strefy buforowe (pasy zieleni i zadrzewienia) wzdłuż cieków i brzegów zbiorników wodnych, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach do nich przylegających.

Należy przeciwdziałać negatywnym skutkom antropopresji, szczególnie w rejonach zbiorników wodnych, których wody nadają się dla rekreacji itp. poprzez pozostawienie wzdłuż brzegu pasa terenu – bufora zieleni, jako niezbędnego filtra biologicznego.

Ochrona wód musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych. Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- odprowadzanie ścieków w sposób maksymalnie bezpieczny dla środowiska, do szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, a docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej,
- wyeliminowanie w maksymalny sposób indywidualnych sposobów utylizacji ścieków sanitarnych, tj. realizacji indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody,
- w przyszłości budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej, w poszczególnych miejscowościach gminy, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni.

Ze względu na potrzebę nieograniczania infiltracji wód opadowych powinno się przeznaczać na cele budowlane wyłącznie niezbędne fragmenty zagospodarowywanych obszarów oraz stosować w miarę możliwości materiały pozwalające na infiltrację wód opadowych.

Powinno się w miarę możliwości stosować rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy i nagłych podtopień niektórych miejsc położonych w obniżeniach terenu poprzez zwiększenie małej retencji wodnej (na zasadach przewidzianych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz przewidzianych w programach działań wynikających z planów gospodarowania wodami oraz wdrażanie proekologicznych metod retencjonowania wody). Wskazana jest dalsza wysoka dbałość o wszelkie formy naturalnej retencji wodnej występująca na terenie gminy, tj. torfowiska, obszary bagienne, niewielka retencja leśna, retencja glebowo – gruntowa, retencja dolin rzecznych, retencja niewielkich akwenów (stawy, oczka wodne).

Ponadto całość terenu gminy znajduje się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska”, dla którego obowiązują bezwzględnie postępowanie zgodnie z przepisami odrębnymi).

- c) w zakresie ochrony powietrza do zadań gminy należy zapewnienie dbałości o utrzymanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego. Dlatego też należy dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń, np. poprzez stosowanie do celów grzewczych

i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, np. energii słonecznej, pomp ciepła, kotłów na biomasę. Zakazuje się lokalizacji przydomowych elektrowni wiatrowych oraz biogazowni na terenie gminy. Dla obiektów usługowych dopuszcza się lokalizację urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy przekraczającej 40 KW lecz nie większej niż 100 KW.

Należy również dążyć do zwiększenia efektywności energetycznej poprzez wprowadzenie inteligentnego oświetlenia na obiektach i terenach zarówno publicznych jak i prywatnych.

Jednocześnie wskazane jest podjęcie działań proekologicznych z zakresu polityki transportowej np. organizacja płynnego ruchu samochodowego, popularyzacja ruchu rowerowego i wzmocnienie transportu publicznego.

Ponadto oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu, nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów, hałasu oraz pól elektromagnetycznych, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

- d) ustalono również zasady ochrony krajobrazu, które polegają na świadomym kształtowaniu przestrzeni poprzez podkreślanie miejsc atrakcyjnych, takich jak: panoramy, punkty widokowe i dominanty krajobrazowe oraz włączanie ich w system rolno - przyrodniczy gminy, poprzez wprowadzanie elementów antropogenicznych w sposób harmonizujący ze środowiskiem naturalnym.

Kształtowanie i ochrona krajobrazu przyrodniczego terenów gminy Gzy prowadzone będzie poprzez:

- objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej;
- podkreślenie terenów eksponowanych, punktów widokowych, parkowych poprzez ich włączanie w system połączeń pieszych i rowerowych;
- ograniczenie lokalizacji na całym obszarze gminy obiektów wymagających makroniwelacji i znacznych przekształceń topografii terenu;
- nadanie formy architektonicznej obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej, które będą harmonizować z otoczeniem;
- prowadzenie nowych uzbrojeń oraz ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody;
- łączenie spójnym systemem zieleni krajobrazowej terenów zielonych celem poprawy wizerunku i walorów krajobrazowych terenów o intensywniejszej urbanizacji jak i z nimi sąsiadujących terenów rolnych.

Szczególną ochronę należy nałożyć we wschodnich krańcach gminy, znajdujących się w granicach Nasielsko-Karniewskiego obszaru chronionego krajobrazu (zgodnie z przepisami odrębnymi) – patrz pkt 3.3. Studium. Na chwilę opracowywania Studium Gmina Gzy nie jest w posiadaniu odpowiedniego audytu krajobrazowego – z tego względu nie podjęto się dodatkowych ustaleń w studium.

- e)w zakresie terenów leśnych i zwartych terenów zadrzewionych i zakrzewionych, w tym podlegających ochronie, ustalono zasady kształtowania i ochrony terenów zieleni:

- utrzymywanie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zurbanizowanych w formie korytarzy zieleni;
- zachowanie odległości zabudowy od akwenów wodnych, pozwalającej utrzymać równowagę ekologiczną,

- zachowanie ciągłości ochrony systemów terenów otwartych, parków i terenów rekreacyjnych,
- w miarę możliwości przestrzennych stosowanie zasady omijania istniejących drzew przydrożnych przy projektowaniu, budowie i przebudowie dróg, po uprzedniej inwentaryzacji,
- zachowanie i ochronę przeciwerozyjną zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, miedz, żywopłotów, pasm łąk, drobnych płatów roślinności bagiennej, niewielkich śródpolnych zbiorników wodnych i mokradeł stanowiących miejsca ostożowe dla zwierząt i roślin,
- bezwzględną ochronę pomników przyrody,
- bezwzględną ochronę drzewostanów większych skupisk zieleni o charakterze parkowym,
- prowadzenie regularnej odbudowy i konserwacji rowów melioracyjnych, w celu podtrzymania lub przywrócenia bogactwa flory wodnej, błotnej i zmienno-wilgotnej,
- stałe uzupełnianie ubytków drzewostanu na terenach objętych ochroną.

f) Ponadto ustalono przestrzeganie zasad ochrony obiektów i obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów szczególnych, do których należą: Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody wymienione w tabeli - dział II Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego pkt 2.3. W Studium uwzględniono wynikające z tego faktu uwarunkowania i ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym oraz uwidoczniono granice Obszaru Chronionego Krajobrazu, oraz miejsca lokalizacji stanowisk zwierząt i roślin chronionych.

g) Dla gminy Gzy są określone zasady zagospodarowania, które mają na celu ograniczenie antropopresji na wyżej wymienione obszary chronione, w szczególności zahamowanie negatywnego oddziaływania na przyrodę i krajobraz człowieka, korzystającego z tych walorów. Zostały wprowadzone zapisy dla całego obszaru gminy Gzy zakazu lokalizacji ferm zwierząt futerkowych. Dla poszczególnych obszarów chronionych:

Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu:

- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania,
- wspieranie procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku tam, gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne – używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej flory czy też modyfikowanych genetycznie,
- zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych, tam gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe. Sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej. Tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
- zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych. Niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji,
- kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego,
- wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,
- przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie

konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów,

- propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej, a także Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego – zgodnie z wymogami zbiorowisk łąkowych. Propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową. Zalecana jest ochrona i hodowla lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt. Promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne, niedopuszczenie do przeorywania użytków zielonych, propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżek terenowych,
- preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi,
- ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,
- zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej poza rowami melioracyjnymi.

Pomników przyrody:

- zakaz wycinania, niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- zakaz zrywania pączków kwiatów, owoców, liści,
- zakaz uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- zakaz zanieczyszczenia, zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
- zakaz wzniecania ognia w pobliżu drzewa lub skupisk drzew,
- zakaz umieszczania tablic i innych znaków, z wyjątkiem przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody,
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych.

Zapisy Studium na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2021 poz. 710) określają również zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków znajdujących się na terenie gminy Gzy. W szczególności znalazły się zasady ochrony dla: obiektów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków i obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, Dodatkowo odnośnie nowej zabudowy w sąsiedztwie obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków wprowadzono zapisy, które winny zostać uwzględnione na etapie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Do zasad ochrony zabytków archeologicznych włączono stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w rejonach, w których zlokalizowane są obiekty archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, ustala się obowiązek prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, wymagających prac ziemnych. Rodzaj i zakres niezbędnych badań archeologicznych ustali wojewódzki konserwator zabytków. Na prowadzenie badań archeologicznych winien uzyskać pozwolenie zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na chwilę obecną Gmina Gzy nie jest w posiadaniu dóbr kultury współczesnej – z tego względu nie podjęto się dodatkowych ustaleń w studium.

W zapisach Studium uwzględnia się również kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. W zakresie obsługi komunikacją samochodową ustalono m.in., że:

- 1) Dla dróg wojewódzkich zaleca się parametr właściwy dla dróg klasy technicznej głównej (G) lub zbiorczej (Z). Dostępność terenu do dróg wojewódzkich zapewnić w miarę możliwości wewnętrznymi układami komunikacyjnymi, połączonymi z tą drogą poprzez drogi niższej kategorii, a w przypadku ich braku bezpośrednio z drogi wojewódzkiej, za pomocą istniejących zjazdów. Dopuszcza się przebudowę włączeń do drogi wojewódzkiej (skrzyżowań i zjazdów) na warunkach określonych przez zarządcę drogi. Przy lokalizacji nowych, bezpośrednich włączeń (skrzyżowań i zjazdów publicznych) do drogi wojewódzkiej, należy uwzględnić rozwiązania techniczne, pozwalające zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom ruchu drogowego.
- 2) Dla dróg powiatowych wskazuje się parametr właściwy dla dróg klasy technicznej zbiorczej (Z) i lokalnej (L). Obsługę komunikacyjną terenów w pobliżu dróg powiatowych powinno się zapewnić poprzez sieć dróg gminnych lub wewnętrznych. Powinno się maksymalnie ograniczyć realizację nowych zjazdów na działki budowlane bezpośrednio z drogi powiatowej. W przypadku zjazdu z drogi powiatowej na tereny nieruchomości wymagane jest zezwolenie odpowiedniego zarządcy drogi.
- 3) Zachowuje się przebieg dróg gminnych oraz dopuszcza się lokalizację nowych w miarę potrzeb. Uzupełniający układ komunikacyjny stanowią drogi klasy KDD (dojazdowa) – drogi gminne i drogi wewnętrzne. Są to drogi częściowo niezdefiniowane na rysunku Studium, a ich dokładny przebieg powinien zostać określony na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla dróg wewnętrznych zaleca się stosowanie parametrów jak dla dróg publicznych klasy technicznej KDD (dojazdowej) lub wyższej.
- 4) Ponadto ustalono zasady zagospodarowania terenów komunikacji dla poszczególnych rodzajów dróg, m.in.:
 - a) dla dróg wojewódzkich lokalizowanie obiektów budowlanych, w tym budynków oraz zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) dla dróg powiatowych należy uwzględnić istniejące granice pasa drogowego oraz przyjmować parametry techniczne właściwe dla danej klasy drogi, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 124 ze zm.). Ponadto w miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi.
 - c) Parametry dla dróg gminnych przyjmować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 124 ze zm.) jak dla dróg klasy lokalnej (L), dojazdowej (D) lub wyjątkowo klasy zbiorczej (Z) w zależności od potrzeb lokalnych.
 - d) lokalizowanie obiektów budowlanych, w tym budynków oraz zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - e) Podziały geodezyjne działek winny spełniać wyżej wymienione warunki i nie generować nowych zjazdów na drogi wojewódzkie;
 - f) Przewiduje się, konieczność wyznaczenia w miejscowych planach terenów wzdłuż dróg wojewódzkich poza ich pasem drogowym na prowadzenie infrastruktury technicznej nie związanej z funkcjonowaniem dróg (jak: kanalizacja sanitarna, sieć wodociągowa, energetyczna itp.). Dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej w istniejącym pasie drogowym celem przejścia poprzecznego lub celem wykonania przyłącza do istniejących urządzeń.

W projekcie studium wskazana jest budowa oraz modernizacja sieci dróg pieszych. Obecnie istniejące sieci dróg pieszych powinny zostać zachowane. Priorytet powinny mieć rozwiązania maksymalnie rozdzielające ruch kołowy od pieszego. Przy przebudowie, rozbudowie lub budowie układów drogo-

ulicznych należy minimalizować potencjalne kolizje w miejscach styku ruchu pieszego z innymi użytkownikami dróg.

Na terenie gminy nie występują linie kolejowe oraz lotniska.

W zakresie zaopatrzenia w wodę, do najważniejszych zadań na terenie gminy Gzy należy ochrona zasobów wodnych związanych z lokalizacją paleogeńsko-neogeńskiego Głównego Zbiornika Podziemnego. Obszar ten powinien podlegać szczególnej ochronie. Zgodnie z bilansem całkowitym zabezpieczenie potrzeb mieszkańców wynika z możliwości podłączenia nowych budynków do istniejącej magistrali wodociągowej, lub na zasadzie wspomagania poprzez określoną ilość wody z istniejących ujęć wód (główne ujęcia wód zostały wskazane na rysunku studium).

Głównym założeniem po zwodociągowaniu wszystkich miejscowości położonych na terenie gminy Gzy jest ciągła modernizacja (w tym rozbudowa) ujęć wód i stacji uzdatniania wody, jak również modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej mająca na celu usprawnienie zasilania w wody.

Zakłada się docelowy pobór wody do celów bytowo – gospodarczych i przemysłowych z sieci wodociągowej. Natomiast zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru dla jednostek osadniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Planowane rozwiązania przestrzenne w zakresie gospodarki ściekowej powinny uwzględniać:

- budowę zbiorczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby utylizacji ścieków sanitarnych i deszczowych;
- objęcie wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni;
- w szczególnych przypadkach dopuszczenie na obszarach przewidzianych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do objęcia sanitarną kanalizacją zbiorczą, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia ścieków do szczelnych szamb lub przydomowych oczyszczalni ścieków tylko jako rozwiązania tymczasowego;
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- dostosowanie, ze względu na ochronę wód podziemnych, lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych;
- rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększanie małej retencji wodnej.

Miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami. Przewiduje się, że ścieki bytowe i komunalne odprowadzane będą docelowo do kanalizacji sanitarnej.

W zakresie ścieków przemysłowych przewiduje się, że będą one odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. W przypadku lokalizacji zakładów odprowadzających ścieki przemysłowe o zanieczyszczeniach przekraczających dopuszczalne normy dla ścieków komunalnych należy na terenie działki inwestora wybudować podczyszczalnię ścieków przemysłowych.

W Studium... zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Gzy w zakresie gospodarki ściekowej zakłada się: budowę systemów kanalizacyjnych w miejscowościach o zwartej zabudowie. Zwartą zabudowę mieszkalną, posiadają jedynie Gzy, Kozłówka oraz w Szyszki-Folwark.

W zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji ustalono, że docelowo, dla odwodnienia ulic i placów umocnionych, powinno się przewidzieć sieć kanalizacji deszczowej. Dla ulic położonych na terenie gminy, ciągów pieszo rowerowych, ulic niepublicznych, czy małych ulic dojazdowych należy przewidzieć odwodnienie w sposób niekonwencjonalny, tj. poprzez budowę nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych lub odkrytych, czy rynsztoków przy krawężnikowych stosownie do podłoża, zagospodarowania terenu i stosunków gruntowo-wodnych.

Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów działek budowlanych o funkcji usługowej, w zależności od warunków i możliwości, powinny być odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej, w

przypadku jej realizacji, lub zagospodarowywane w indywidualny sposób, tzn. w razie braku możliwości dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową należy dążyć do maksymalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych, z możliwością wtórnego ich wykorzystania do celów bytowo-gospodarczych. Zaleca się stosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrożenie proekologicznych metod retencjonowania wody.

Wody opadowe lub roztopowe z powierzchni wymagających, zgodnie z przepisami odrębnymi, podczyszczenia należy wprowadzać do sieci lub gruntu po zastosowaniu odpowiednich urządzeń lub instalacji.

Jednocześnie w zakresie ograniczeń w zabudowie wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej ustalono w projekcie Studium, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić w zagospodarowaniu terenów wymagań i ograniczeń technicznych wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej. Przy czym dla:

- 1) elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej - dla terenów wokół projektowanych i istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego (110kV), średniego (15kV) oraz niskiego (0,4kV) napięcia należy wyznaczyć pasy ochrony funkcyjnej (pasy technologiczne), dla których obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi oraz uwzględnić ograniczenia wynikające z tych przepisów.
- 2) dla potencjalnie projektowanych sieci gazowych należy wyznaczyć w miejscowych planach strefy kontrolowane o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi oraz uwzględnić ograniczenia wynikające z tych przepisów. Strefa kontrolowana to obszar wyznaczony po obu stronach osi gazociągu, którego linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu ziemnego podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągu. Na obszarze strefy kontrolowanej gazociągu obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych tj. nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.
- 3) dla infrastruktury wodociągowej należy uwzględnić strefę ochronną zgodnie z przepisami odrębnymi oraz uwzględnić ograniczenia wynikające z tych przepisów.
- 4) dopuszcza się na terenie gminy Gzy lokalizowanie instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy nie przekraczającej 100kW na terenach rolnych na klasach gruntów niechronionych oraz na dachach budynków, z wyjątkiem biogazowni i elektrowni wiatrowych.

W zakresie kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazano w Studium, iż głównym kierunkiem rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej będzie rolnictwo. A dążąc do zwiększenia wydajności i opłacalności produkcji rolnej zaleca się: ochronę gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej (klas I-III), zahamowanie procesów dewastacyjnych gleb, na których prowadzone są uprawy rolne, wprowadzenie i utrzymanie zadrzewień przydrożnych i śródpolnych zapobiegające wietrznej erozji gleb, właściwe gospodarowanie użytkami zielonymi na terenie gminy, poprzez ograniczenie wykorzystywania terenów pod stałe uprawy rolne, regulację systemu retencji wód w oparciu o istniejącą sieć zbiorników wodnych, rowów melioracyjnych i rzek, poprzez zastosowanie melioracji odwadniająco – nawadniającej, stosowanie odpowiednich i bezpiecznych dla środowiska zabiegów agrotechnicznych, w tym promowanie rolnictwa ekologicznego, uściślenie wzajemnych powiązań z przetwórstwem rolno – spożywczym. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw produkujących zdrową żywność, sukcesywne powiększanie powierzchni poszczególnych gospodarstw rolnych, w celu zwiększenia intensyfikacji produkcji rolnej.

Należy podkreślić jednak, iż na skutek intensywnej produkcji rolniczej mogą zaistnieć negatywne zmiany w środowisku przyrodniczym. Wprowadzenie nowoczesnej technologii agrotechnicznej pozwala na znaczne ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Ważna jest poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców oraz

edukacja lokalnej społeczności, a zwłaszcza osób, których produkcja rolnicza i rolnictwo jest główną gałęzią pracy i zarobku. Odpowiednia praktyka rolnicza zagwarantuje rolnikom odpowiednie korzyści ekonomiczne, jak również zminimalizuje możliwość wystąpienia szkód w środowisku przyrodniczym.

Natomiast w zakresie kierunków i zasad kształtowania przestrzeni leśnej wskazano w Studium na działania ukierunkowane w stronę ochrony ekosystemów leśnych zarówno przed czynnikami zewnętrznymi (w tym ochronę obrzeży lasów jako jej naturalnej osłony) jak i przed degradacją wewnętrzną struktury leśnej, poprzez m.in. wprowadzenie nowych nasadzeń na obszarach z drzewostanem. Z uwagi na znaczną powierzchnię użytków rolnych należy w miarę możliwości rozgranicyć tereny użytkowane rolniczo od terenów leśnych. Na granicy polno-leśnej sugeruje się utrzymanie lub wyznaczenie nieoranych pasów, stanowiących strefę przejściową (ekotonową) przyleśną. Strefa ma znaczenie dla odpowiedniego funkcjonowania niektórych organizmów żywych.

Nie przewiduje się zmiany funkcji lasów położonych w granicach Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z racji ich lokalizacji na obszarze prawnie chronionym.

Lasy wykazane w ewidencji gruntów, które znajdują się na terenach wskazanych w Studium pod zabudowę, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winny być przeznaczone pod lasy. Dopuszcza się, przy zachowaniu przepisów odrębnych inne przeznaczenie tylko w przypadkach:

- gdy stan istniejący jest inny (ewidencyjnie grunt leśny nie stanowi lasu, nie ma lasu, a teren jest zabudowany lub stanowi drogę) i konieczna jest aktualizacja ewidencji gruntów,
- gdy nie jest możliwe prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, albo gdy las w granicach działek budowlanych zaadaptowany jest jako ogród przydomowy,
- lokalizacji obiektów i urządzeń turystyczno-wypoczynkowych.

Tereny leśne znajdujące się w granicach poszczególnych miejscowości będą w miarę możliwości przystosowane dla wypoczynku codziennego mieszkańców (wprowadzanie urządzeń rekreacyjno-turystycznych).

Gospodarowanie w lasach ochronnych odbywa się na podstawie operatu urzędniowego lasu w sposób zapewniający ciągłe spełnianie celów, dla których zostały wydzielone, a w szczególności zachowania trwałości drzewostanów oraz struktury gatunkowej i przestrzennej zgodnej z warunkami siedliskowymi, w kierunku zachowania i powiększania ich bioróżnorodności, odporności na czynniki degradujące i atrakcyjności wypoczynkowej.

Pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu Studium z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek zgodności miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie Studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Obszar gminy Gzy został uwzględniony w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy z 2018 r., który stanowi dokument nadrzędny w stosunku do opracowywanego Studium. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy został przyjęty uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie, który obejmuje jest dostosowany do powyższego

dokumentu poprzez uwzględnienie m.in. przebiegu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, zapisów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, kierunków rozwoju osadnictwa.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz od 1 stycznia 2012 r. wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze Gminy nie obowiązuje program ochrony środowiska, jej tereny są ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pułtuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”. Ponadto w granicach administracyjnych Gminy funkcjonuje „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Gzy na lata 2012-2032”. Zapisy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami są dostosowane do obowiązującego prawa lokalnego.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy Studium należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst ujednolicony Dz. Urz. UE L 124 z 25.04.2014),
2. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tekst ujednolicony Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 z późn. zm.),
3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (tekst ujednolicony Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003 z późn. zm.),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334/17 z 17.12.2010).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania Studium, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu Studium, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania Studium, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń Studium na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów Studium na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego Studium jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń Studium i jego częstotliwość.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: II Polityka Ekologiczna Państwa, Polityka ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 oraz w uaktualnianej Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, co powoduje, że musi być uwzględniana we wszystkich dokumentach strategicznych i programach, mających wpływ na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 74 Konstytucji RP nakłada to obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Celem podstawowym II Polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

W maju 2003 r. Sejm RP przyjął dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” stanowiący uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej Państwa” z 2000 r. Natomiast w maju 2009 r. został przyjęty dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Dokument ten jest dostosowaniem wcześniejszego dokumentu do zmian w prawodawstwie polskim i wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska. Kierunki działań określone w celach średniookresowych do 2016 r. mają stać się odpowiedzią na przywrócenie właściwej roli planowaniu przestrzennemu, w szczególności w zakresie lokalizacji nowych inwestycji. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (np. racjonalizację użytkowania wody, ochronę zasobów kopalin, wzbogacenie i racjonalną eksploatację zasobów leśnych, ochronę gleb itd.) i w zakresie jakości środowiska. Cele dotyczące jakości środowiska odnoszą się w szczególności do gospodarowania odpadami, stosunków wodnych i jakości wód, jakości powietrza, zmiany klimatu, hałasu i promieniowania, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, a także różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

W lipcu 2019 r. Rada Ministrów przyjęła dokument „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”. Dokument rozwija i doprecyzowuje zapisy zawarte w średniookresowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Celem głównym dokumentu jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców i jest zbieżny z celem SOR. Cele szczegółowe zostały ujęte w trzech grupach: środowisko i zdrowie poprzez poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, środowisko i gospodarka poprzez zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska oraz środowisko i klimat poprzez łagodzenie zmian klimatu i adaptację do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych, uzupełnione dodatkowo przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów środowiska. Dla każdego z celów szczegółowych wyszczególniono kierunki interwencji, w przypadku celu środowisko i zdrowie są to: zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód, likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne ich zmniejszenie, ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb oraz przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej. Dla celu środowisko i gospodarka kierunkami działań są: zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego poprzez ochronę i poprawę stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu, wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa oraz wspieranie wdrażania ekoinnowacji. Dla celu środowisko i klimat działania mają być przeprowadzane w kierunku przeciwdziałania zmianom klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu i zarządzaniem ryzykiem klęsk żywiołowych.

W zakresie ustaleń dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, II Polityka ekologiczna odnosi się m. in. do:

- o ochrony gleb,
- o racjonalizacji użytkowania wody,

- o gospodarowania odpadami,
- o jakości wód i powietrza,
- o hałasu,
- o różnorodności biologicznej,
- o działań mających na celu zmniejszenie energochłonności gospodarki, wzrostu wykorzystania energii powstałej z odnawialnych źródeł.

Projekt Studium powiązany jest z powyższym dokumentem, m. in. poprzez wprowadzenie ustaleń dotyczących:

1. ochrony gleb (zapisy o: minimalnych udziałach powierzchni biologicznie czynnych, gospodarce odpadami, konieczności dokładnego określenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego warunków zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz, ochronie gruntów o wysokiej klasie bonitacyjnej gleb przed zmianą sposobu użytkowania),
2. jakości wód powierzchniowych i podziemnych (zapisy o zmniejszeniu obciążeń i wyeliminowaniu zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych, ograniczenie dopuszczania stosowania oczyszczalni przydomowych i szczelnych zbiorników bezodpływowych jako rozwiązania tymczasowego w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w celu ochrony jakości wód należy stosować strefy buforowe (pasy zieleni i zadrzewienia) wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach do nich przylegających oraz, że należy przeciwdziałać negatywnym skutkom antropopresji, zapisy ustalające prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze opracowania),
3. gospodarowania odpadami (zapisy o tym, że przy podejmowaniu decyzji dotyczących zainwestowania terenu, należy preferować podmioty stosujące „czyste technologie”, technologie bezodpadowe i małodopadowe lub zapewniające maksymalne gospodarcze wykorzystanie odpadów),
4. jakości powietrza (zapisy o: dążeniu do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, podjęciu działań proekologicznych z zakresu polityki transportowej np. organizacja płynnego ruchu samochodowego, popularyzacja ruchu rowerowego),
5. wyeliminowania potencjalnych źródeł hałasu (zapisy o tym, że oddziaływanie na środowisko, związane z funkcją terenu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny),
6. różnorodności biologicznej (zapisy o zasadach ochrony terenów zieleni).

Ponadto w dniu 26 października 2007 r. Rada Ministrów uchwaliła „Krajową strategię ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013”. Dokument ten zakłada kompleksową i uwzględniającą wszelkie najistotniejsze potrzeby zachowania różnorodności biologicznej realizację zobowiązań wynikających z zawartych przez Polskę zobowiązań międzynarodowych oraz efektywną ochronę i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody. Jest to także kontynuacja i rozwinięcie analogicznego dokumentu zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 25 lutego 2003 roku.

Opracowywany projekt Studium musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt Studium uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń Studium. Jednocześnie w procedurze sporządzania Studium, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe, takie jak wpływ na Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody. Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń Studium i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie Studium parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu Studium

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej mogą doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Niemniej jednak wprowadzanie funkcji, które będą wpływać na krajobraz i intensyfikować korzystanie z niego przez mieszkańców i inwestorów, również może powodować skutki negatywne dla środowiska.

Analizowany projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy jest realizowany z konieczności aktualizacji i wprowadzenia spójności ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w stosunku do obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy (2001), które zostało zatwierdzone Uchwałą Nr XXIII/108/2001 Rady Gminy Gzy dnia 29 sierpnia 2001 roku. Ponadto na części terenu gminy obowiązuje jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Zatem teren gminy ulega już przekształceniom, zgodnie z zasadami określonymi ww. dokumencie. Obecnie obowiązujące Studium dostosowane było do ówczesnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska. Jednocześnie nieuchwalenie kompleksowego Studium, w dłuższym okresie uniemożliwi realizację działań wynikających z przepisów unijnych.

Należy zauważyć ponadto, że uchwalenie nowego Studium przyczyni się do zachowania równowagi przyrodniczej, dokładnie określając stopień i rodzaj zabudowy możliwy na tym terenie, przestrzegając innych dokumentów dotyczących obszarów chronionych, graniczących z gminą Gzy.

7.5. Istotne z punktu widzenia projektu Studium zapisy zawarte w ustawach

Projekt Studium zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi;
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w studium uwzględnić, a analizowany projekt Studium, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
- zachowanie różnorodności biologicznej;
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo łowieckie*, *ustawa o ochronie zwierząt*, *ustawa o lasach*, *ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Studium

Istniejące i potencjalne problemy ochrony środowiska Gminy Gzy wynikają przede wszystkim z przebiegu dróg wojewódzkiej nr 618 oraz 620. Istotny wpływ ma również udział terenów rolnych, których niewłaściwe użytkowanie może doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska. Istotne jest zatem prowadzenie takiej polityki przestrzennej, która umożliwi zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie. Problemem jest również brak usystematyzowania zabudowy oraz presja inwestorów na rozwój zabudowy produkcyjno-usługowej na terenach odrolnionych.

Do najważniejszych zagrożeń dla Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu można zaliczyć:

- erozję wietrzną;
- zanieczyszczenia wód i gleb;
- silną presję zabudowy terenów;
- dużą ingerencję człowieka;
- sąsiedztwo dużych miast;
- szlaki komunikacyjne.

Jednocześnie opracowywany dokument odnosi się do terenów zainwestowanych i otwartych, gdzie znajduje się znaczna liczba zabytkowych terenów zieleni oraz obszary chronione, dla których najistotniejsza jest ochrona walorów środowiskowych, poprzez zachowanie różnorodności biologicznej, ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby, wód oraz powietrza, a także niwelowanie negatywnego wpływu rozwoju zabudowy na stan środowiska przyrodniczego i krajobraz.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu Studium są wytyczne określające maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Ponadto prace ziemne związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Dlatego też w zapisach projektu wprowadzony jest zapis, iż w zakresie zagospodarowania mas ziemnych warunki zgody na zmianę ukształtowania terenu lub jej zakaz należy dokładnie określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy czym dopuszcza się zagospodarowanie mas ziemnych pochodzących z wykopów, a spełniających standardy jakości gleby lub ziemi na działce inwestorskiej, poprzez wykorzystanie ich do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej inwestycjom, z możliwością usuwania ich także poza obszar planu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu Studium zainwestowania, warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich w większości obszar gminy przeznaczony pod zabudowę nie przedstawia większych trudności dla sytuowania budynków. Niemniej jednak wskazane byłoby, podczas wprowadzania nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463).

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone kierunki zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska i jej zasobów, w tym wód podziemnych i powierzchniowych. Jednocześnie ustalono zasady prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej. Ustalono m.in.: docelowy pobór wody do celów bytowo – gospodarczych i przemysłowych z sieci wodociągowej, zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru dla jednostek osadniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi; w zakresie odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych ustalono w Studium m.in.: ochronę wód (w tym szczególnie wód głównych zbiorników wód podziemnych), która musi być realizowana przez maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń (przede wszystkim substancji biogenych, organicznych i toksycznych) do gruntu i do wód powierzchniowych, miejscowy plan określi sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami, przewiduje się, że ścieki bytowe, komunalne i przemysłowe odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej, w przypadku lokalizacji zakładów odprowadzających ścieki przemysłowe o zanieczyszczeniach przekraczających dopuszczalne normy dla ścieków komunalnych należy na terenie działki inwestora pobudować podczyszczalnię ścieków

przemysłowych, w zakresie kanalizacji deszczowej i melioracji ustalono, że docelowo dla odwodnienia ulic i placów umocnionych na terenie intensywnej zabudowy powinno się przewidzieć sieć kanalizacji deszczowej. Dla ulic położonych na terenie gminy, ciągów pieszo rowerowych, ulic niepublicznych, czy małych ulic dojazdowych należy przewidzieć odwodnienie w sposób niekonwencjonalny, tj. poprzez budowę nawierzchni przepuszczalnych, rowów żwirowych lub odkrytych, czy rynsztoków przy krawężnikowych stosownie do podłoża, zagospodarowania terenu i stosunków gruntowo-wodnych. Nie dopuszcza się odprowadzania wód opadowych na nawierzchnie utwardzone ciągów komunikacyjnych. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z terenów działek budowlanych o funkcji usługowej, w zależności od warunków i możliwości, powinny być odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej, w przypadku jej realizacji, lub zagospodarowywane w indywidualny sposób, tzn. w razie braku możliwości dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową należy dążyć do maksymalnego retencjonowania wód opadowych i roztopowych, z możliwością wtórnego ich wykorzystania do celów bytowo-gospodarczych. Zaleca się stosowanie rozwiązań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy poprzez zwiększenie małej retencji wodnej oraz wdrożenie proekologicznych metod retencjonowania wody.

Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanych zapisami Studium funkcji terenu. Przy czym zabudowa większej liczby terenów może przyczynić się w zakresie wód powierzchniowych do zagrożenia ich zanieczyszczeniami na terenach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej oraz możliwości zmiany kierunku spływu wód opadowych w obszarze wykonywania ziemnych prac budowlanych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych. Wobec czego przy wzroście powierzchni zabudowy na terenie gminy należy w sposób równomierny rozwijać sieć wodociągową oraz sieci kanalizacji ściekowej i deszczowej

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. przez Prezesa Rady Ministrów do celów środowiskowych wg art. 38e ust. 1 ustawy – Prawo Wodne dla wód podziemnych należą:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogarszaniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan,

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Ze względu na fakt, iż jakość wód podziemnych w JCWPd nr 50 określono jako dobrą wskazane jest dążenie do utrzymania co najmniej obecnego stanu jakości.

Natomiast dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód, będących obecnie w złym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie dążenie do przynajmniej dobrego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniono także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto dla obu przypadków w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla obszarów chronionych funkcjonujących w obszarach dorzeczy, nie zostały podwyższone powyższe cele środowiskowe z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób

postępowania i wymagania co do wód w obrębie obszarów chronionych. Z tego względu dla jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Przewodówka o kodzie PLRW2000172659689, określanej jako ciek typu – potok nizinny piaszczysty oraz oceniany jako naturalna część wód o złym stanie, niezagrożone osiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan wód w 2018 roku.

Wprowadzenie zapisami Studium nowego przeznaczenia terenów pod zabudowę głównie mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową oraz w mniejszym stopniu pod zabudowę usługową i usługowo-produkcyjną dotychczas użytkowanych rolniczo, wpłynie na ograniczenie zanieczyszczeń środowiska gruntowo – wodnego pochodzącego ze źródeł rolniczych. Przy rozwoju nowego rodzaju zabudowy należy jednak, wraz z powstawaniem nowych inwestycji, zapewnić odprowadzanie ścieków i doprowadzenie wód w sposób powodujący jak najmniej zanieczyszczeń. Ponadto w zapisach Studium odnosi się do docelowej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej w miarę rozwoju zabudowy, co wpłynie pozytywnie na stan wód w gminie. Jak pokazują badania jakości wód z lat wcześniejszych oraz najbardziej aktualnych rozwój zabudowy wraz z rozwojem infrastruktury technicznej – wodociągowej i kanalizacyjnej przyczynia się do poprawy stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód. Zatem projektowane przeznaczenie w Studium powinno przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, gdyż rozbudowa sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacyjnej stanie się bardziej opłacalna.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Projekt Studium zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem terenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin. Ponadto w miejscach lokalizacji budynków oraz infrastruktury komunikacyjnej następuje degradacja istniejącej szaty roślinnej. Jednocześnie w otoczeniu terenów zurbanizowanych zmieniają się warunki siedliskowe szaty roślinnej oraz wprowadzana jest nowa zieleń urządzona. W zakresie projektowania zieleni towarzyszącej zabudowie, ważny jest odpowiedni dobór wprowadzanych gatunków (przede wszystkim gatunków rodzimych, zgodnych z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi). Jednocześnie wskazane jest, aby w ramach inwestycji ograniczać wycinkę terenów leśnych do niezbędnego minimum, ze względu na ich rolę ochronną.

Projekt Studium obejmuje tereny wchodzące w Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Cele ochrony ww. obszaru są realizowane poprzez zasady określone zapisami projektu Studium, które dążą do ochrony walorów krajobrazowych terenu, prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami przyrody oraz kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i rozwijania funkcji zgodnie z możliwościami środowiska. W projekcie studium na obszarach położonych na Obszarze Chronionego Krajobrazu zaplanowano tereny lasów – ZL, tereny zabudowane, głównie RM, oraz tereny rolne – R, uwzględniając przepisy odrębne i aktualne zagospodarowanie tych terenów.

Należy zauważyć, iż tereny przewidziane pod zabudowę odnoszą się do terenów już zainwestowanych, zatem sankcjonują stan istniejący. Na projektowanych terenach MN oraz RM, w granicach Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, istnieje już zabudowa jednorodzinna, w tym zagrodowa i w tym zakresie ich przeznaczenie oraz użytkowanie terenu się nie zmienia. Nie wpływają one na integralność obszaru chronionego, a dodatkowo usystematyzowane zapisy w zakresie zagospodarowania nowych terenów budowlanych, ochrony środowiska i prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powinny przyczynić się do poprawy stanu środowiska, zarówno w zakresie odprowadzania ścieków, jak i ochrony powietrza i powierzchni ziemi.

Wszystkie działania inwestycyjne, prowadzone w granicy z Nasielsko-Karniewskim Obszarem Chronionego Krajobrazu powinny uwzględniać przepisy odrębne, w tym: plany ochrony dla OChK i rezerwatu.

Realizacja zapisów Studium wpłynie na faunę obszaru analizowanego poprzez zwiększenie udziału terenów zabudowy i otwartych, zainwestowanych. Niemniej jednak wprowadzane przeznaczenie ma uzupełnić już istniejące w sposób planowy, w dbałości o walory przyrodnicze i krajobrazowe danego terenu,

pozostawiając niezbędne połączenia przyrodnicze. Ponadto obecność ludzi często wpływa pozytywnie na świat zwierzęcy poprzez dbałość i dożywanie zwierząt.

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu Studium, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane w większości funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych, przyczynia się do przekształcenia warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Ogólny wpływ na zmiany lokalnych warunków klimatycznych, w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium, ograniczy się do: hamowania przepływu mas powietrza z kierunków zachodnich w miejscach zwiększonej zabudowy, choć możliwość swobodnego przewietrzania terenu powinna pozostać. Ze względu na uszczelnienie części powierzchni terenu obecnie biologicznie czynnego zmniejszy się powierzchnia parowania. W okresie prowadzenia prac budowlanych nastąpi wzrost zapylenia, szczególnie w suche dni. Temperatura może ulec nieznacznemu wzrostowi w miejscach intensywniejszej zabudowy, a zabudowa wzdłuż cieków wodnych może przyczynić się do dłuższego zatrzymania chłodnych mas powietrza w dolinach rzecznych i tym samym cieplejszego powietrza nad nimi zalegającego.

Ponadto w zapisach Studium przyjęto realizację dalszych etapów rozbudowy sieci drogowej gminy, przede wszystkim o drogi kategorii gminnej, ze względu na wciąż rosnące natężenie ruchu pojazdów oraz modernizację poszczególnych istniejących dróg gminy. Tym samym należy zwrócić uwagę, że na etapie tworzenia planu miejscowego lokalizacja ta musi być już ustalona, a w nim uwzględnione tereny podlegające ochronie przed hałasem. Stąd należy zwrócić uwagę na przeznaczenie określone w projekcie Studium terenów komunikacji. Postulowane jest, aby przebiegały one w maksymalnej możliwej odległości od terenów, które wymagają ochrony przed hałasem i zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (t.j. Dz. U. z 2014, poz. 112). Bezpośrednie sąsiedztwo terenów wymagających ochrony przed hałasem będzie powodować uciążliwości dla mieszkańców lub osób użytkujących te tereny. W celu ich uniknięcia lub minimalizacji niezbędne będzie stosowanie odpowiednich środków organizacyjnych, technicznych i technologicznych.

W celu poprawy higieny powietrza w zapisach projektu ustalono, aby dążyć do utrzymania wysokiej jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń np. poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii np. energii z wiatru, energii słonecznej, energii z biomasy. Jedyne uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Projektowane i istniejące zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu Studium powinno wszelkie oddziaływanie ograniczać do terenów, na których dana inwestycja jest lub będzie realizowana lub będzie mieć niewielki wpływ lokalny.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego, rozbudowa terenów mieszkaniowych będzie przebiegać w sposób rozproszony. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt Studium określa postępowanie w zakresie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów, i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się między innymi z

ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych oraz wprowadzaniem roślin introdukowanych w prywatnych ogrodach i na terenach zieleni.

Tereny leśne zajmują ok. 9% powierzchni gminy. Część z nich znajduje się w granicach terenów objętych ochroną prawną, dla zapewnienia wymiany energii ekologicznej, zachowania najcenniejszych zbiorowisk naturalnych, flory i fauny, zwiększenia pojemności środowiska na przekształcenia, poprawy walorów klimatycznych i krajobrazowych istotne jest systemowe kształtowanie obszarów zieleni. Dlatego też w Studium określono zasady kształtowania i ochrony zieleni, do których należą m.in.:

- utrzymanie powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zurbanizowanych w formie korytarzy zieleni;
- zachowanie odległości zabudowy od akwenów wodnych, pozwalającej utrzymać równowagę ekologiczną,
- zachowanie ciągłości ochrony systemów terenów otwartych, parków i terenów rekreacyjnych,
- w miarę możliwości przestrzennych stosowanie zasady omijania istniejących drzew przydrożnych przy projektowaniu, budowie i przebudowie dróg, po uprzedniej inwentaryzacji,
- zachowanie i ochronę przeciwerozyjną zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, miedz, żywopłotów, pasm łąk, drobnych płątów roślinności bagiennej, niewielkich śródpolnych zbiorników wodnych i mokradeł stanowiących miejsca ostoju dla zwierząt i roślin,
- bezwzględną ochronę pomników przyrody,
- bezwzględną ochronę drzewostanów większych skupisk zieleni o charakterze parkowym,
- prowadzenie regularnej odbudowy i konserwacji rowów melioracyjnych, w celu podtrzymania lub przywrócenia bogactwa flory wodnej, błotnej i zmienno-wilgotnej,
- stałe uzupełnianie ubytków drzewostanu na terenach objętych ochroną.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Studium niosą za sobą dążenie do rozwoju infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Zapisy Studium odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko. Ponadto projekt Studium także zapewnia dbałość o tereny zabytkowe, co będzie pozytywnie oddziaływać na obecnych i przyszłych mieszkańców. W przypadku nowej lokalizacji funkcji usługowej lub produkcyjnej należy na etapie planu miejscowego rozstrzygnąć charakter działalności, która będzie najmniej kolizyjna z zabudową mieszkaniową oraz zasady takiego zagospodarowania, aby budynki będące miejscem prowadzenia spokojniejszej działalności były lokalizowane bliżej zabudowy mieszkaniowej, a te o znacznej uciążliwości w oddaleniu.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt Studium w swoim zakresie wpłynie na krajobraz poprzez zmiany krajobrazu naturalnego na tereny zabudowane. Głównie dotyczy to otwartych terenów rolniczych, których część zostanie przekształcona pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wzdłuż miejscowości, gdzie wyznaczone zostały obszary intensywniejszych przekształceń i zainwestowania, nastąpi miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej.

Przed zaburzeniem ciągłości systemu przyrodniczego, charakterystycznej topografii terenu, a także układu urbanistycznego i ruralistycznego, ustalenia Studium wprowadzają zapisy, takie jak: tereny zielone należy łączyć spójnym systemem zieleni urządzonej i krajobrazowej, celem poprawy wizerunku i walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych jak i z nimi sąsiadujących terenów rolnych, objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej, tereny

eksponowane, punkty widokowe i panoramy należy podkreślać poprzez ich włączanie w system połączeń pieszych i rowerowych, obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej należy nadawać formy architektoniczne, które będą harmonizować z otoczeniem, ograniczenie lokalizacji na całym obszarze gminy obiektów wymagających makroniwelacji i znacznych przekształceń topografii terenu, nowe uzbrojenie oraz ciągi komunikacyjne należy prowadzić z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych i wypoczynkowych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody. Natomiast wprowadzana zapisami projektu Studium ochrona obiektów zabytkowych może przyczynić się do rewitalizacji parków zabytkowych i cmentarzy, co wpłynie niewątpliwie na poprawę walorów krajobrazowych terenów zurbanizowanych.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach gminy Gzy nie występują żadne zidentyfikowane złoża naturalne.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt Studium obejmuje swoim zasięgiem strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Zapisy Studium w sposób szczegółowy odnoszą się do kierunków ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Studium przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, rewitalizacji terenów zabytkowych parków dworskich, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów krajobrazowych gminy, a przez to wzrostu jej atrakcyjności.

Jednocześnie zapisane w projekcie Studium funkcje nie mają powodować uciążliwości oddziałujących na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Zapisy Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie Studium zagospodarowanie będzie mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niesie za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć zapisy projektu Studium dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż jest to aktualizacja obowiązującego Studium na potrzeby spójności ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w stosunku do obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy. Tym samym stanowi ona alternatywę dla już istniejącego dokumentu. Analizowany projekt Studium uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne. Ponadto projekt Studium jest dostosowany do obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska oraz zasad polityki ekologicznej.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, dolesianie, ochronę obszarów

chronionych. Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy obecnym stanie zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem jest dobry. Zapisy projektu Studium omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji. Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczająco restrykcyjne, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy.

Jednocześnie realizacja kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikająca z zakresu Studium nie spowoduje istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów objętych ochroną, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.). W przypadku realizacji inwestycji celu publicznego o charakterze lokalnym, jak i ponadlokalnym, w tym modernizacji drogi wojewódzkiej nr 618, istotne będzie zastosowanie środków technologicznych prowadzących do nieprzekształcania znacząco rzeźby terenu i na pozostawienie jak największych powierzchni siedlisk w stanie nienaruszonym. Dla zabezpieczenia przed hałasem konieczne będzie wykonanie ekranów akustycznych dla terenów wymagających ochrony przed hałasem oraz niwelujących negatywne oddziaływanie w tym zakresie na zwierzęta przemieszczające się na terenach sąsiadujących z obszarami chronionymi. Bardzo ważne będzie również prowadzenie samej budowy w sposób nie kolidujący z okresami lęgowymi zwierząt oraz szybka odbudowa siedlisk w sąsiedztwie trasy, a naruszonych w czasie prowadzenia robót budowlanych.

Jednocześnie zawarto wytyczne dla projektantów sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów Studium w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż Studium stanowi dokument strategiczny, ale nie dający podstaw do realizacji zaproponowanych kierunków rozwoju. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Gzy. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska województwa mazowieckiego.

Ze względu na umożliwienie zapisami projektu Studium ekspansji zabudowy na terenach rolniczych, należy przestrzegać wytycznych zapisanych ww. projekcie Studium, głównie dotyczących nowo wydzielonej powierzchni działki, ilości terenu biologicznie czynnego oraz przestrzegania linii zabudowy od lasu, dla inwestycji sąsiadujących z obszarami chronionymi i innymi terenami leśnymi.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów Studium. Sporządzający Studium może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy. Opracowywany projekt Studium został wywołany uchwałą Nr X/66/2019 Rady Gminy Gzy z dnia 29 listopada 2019r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gzy.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Gminy Gzy zawierający ustalenia tekstowe, a także rysunek projektu Studium w skali 1 : 10000.

Tereny przeznaczone pod zabudowę, to tereny stanowiące kontynuację dotychczasowej wiodącej funkcji gminy, tj. mieszkalnictwo niskiej intensywności oraz uprawy rolne, z dbałością o ład przestrzenny i jakość przestrzeni publicznych oraz dążenie do uzyskania wyższych standardów zamieszkania, a także zapewnienia wyższego poziomu usług dla jego mieszkańców z zachowaniem obecnego charakteru gminy. Jako funkcje uzupełniające wprowadzono do projektu studium m.in. usługi nieuciążliwe towarzyszące zabudowie mieszkaniowej oraz tereny zabudowy produkcyjnej. Równocześnie ze względu na położenie gminy względem obszarów chronionych, tj. częściowo na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu, w zapisach Studium wprowadzono ustalenia mające na celu chronić potencjał środowiska naturalnego, stąd projekt Studium będzie miał przede wszystkim znaczenie w kontekście ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, przy uwzględnieniu panujących tendencji w kształtowaniu przestrzeni i potrzeb rozwojowych Gminy.

W ww. projekcie Studium ustalono następujące przeznaczenie terenu:

1) Tereny przeznaczone pod zabudowę

Tereny przeznaczone pod zabudowę to tereny inwestycyjne gminy Gzy w tym tereny już zainwestowane (w tym tereny, dla których przewiduje się przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne) oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych.

Do terenów przeznaczonych pod zabudowę zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

RM - tereny zabudowy zagrodowej,

MN/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej,

U - tereny zabudowy usługowej,

Up - tereny zabudowy usługowej – usług publicznych,

UO - tereny zabudowy usługowej – usług oświaty,

U/P - tereny zabudowy usługowej oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,

RU - tereny obsługi produkcji rolnej, hodowlanej lub ogrodniczej oraz gospodarstw leśnych i rybackich.

2) Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania to tereny, na których dopuszczona jest zabudowa, ale o ograniczonej intensywności oraz adekwatnym do szczególnej specyfiki terenu charakterze czy funkcji.

Do terenów o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

IT - tereny infrastruktury technicznej,

ZC - tereny cmentarzy,

EF - tereny infrastruktury wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii – fotowoltaika,

EF* - tereny infrastruktury wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii – biogazownia,

NO - tereny oczyszczalni ścieków.

3) Tereny wyłączone z zabudowy

Do terenów wyłączonych z zabudowy zakwalifikowano w Studium tereny oznaczone na rysunku Studium symbolami:

- ZL - tereny lasów,
- R - tereny rolne,
- WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Celem wskazania terenów wyłączonych z zabudowy jest ochrona przed zabudową przede wszystkim istniejącego potencjału przyrodniczego oraz powstrzymanie urbanizacji na terenach zieleni oraz terenach rolnych.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy Gzy o powierzchni 104,49 km². Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizycznogeograficzne wg Kondrackiego obszar gminy leży w obrębie podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionie Niziny Środkowomazowieckiej. Obszar gminy położony jest w granicy mezoregionu Wysoczyzny Ciechanowskiej.

Deniwelacje terenu w kontekście całej gminy wynoszą do 40 m i kształtują się w przedziale od ok. 95 m n.p.m. do 130 m n.p.m. Dominują tutaj obszary które można zakwalifikować do płaskorówninnych, charakterystycznych dla równiny morenowej. Równina morenowa na terenie gminy cechuje się spadkiem nie większym niż 5°- 6° oraz niewielkim stopniem zachowania się rodzimych form młodej wysoczyzny morenowej. Na obszarze równiny obserwuje się jednostkowe formy akumulacji szczelinowej, których wysokość bezwzględna nie jest wyższa niż 7 m - 8 m, zaś nachylenie zboczy nie przekracza 10°.

Gmina zlokalizowana jest w obrębie jednostki tektonicznej określanej jako Wzniesienie Mazowiecko-Suwalskie. Warstwy prekambryjskie, będące najstarszymi, usytuowane są stosunkowo płytko. W granicach gminy Gzy nie występują żadne zidentyfikowane złoża naturalne. Na terenie gminy dominują obszary które można zakwalifikować do płaskorówninnych, charakterystycznych dla równiny morenowej. Równina morenowa na terenie gminy cechuje się spadkiem nie większym niż 5°- 6° oraz niewielkim stopniem zachowania się rodzimych form młodej wysoczyzny morenowej. Na obszarze równiny obserwuje się jednostkowe formy akumulacji szczelinowej, których wysokość bezwzględna nie jest wyższa niż 7 m - 8 m, zaś nachylenie zboczy nie przekracza 10°. Grunty są w większości stabilne i nie stanowią bariery dla zabudowy. Nie występuje tu ryzyko wystąpienia ruchów masowych

W gminie Gzy nie występują żadne zidentyfikowane złoża naturalne.

Teren gminy Gzy w znacznej części położony jest w dorzeczu Narwi, do której uchodzą wody powierzchniowe występujące na terenie gminy poprzez Przewodówkę. Pozostała część gminy leży w zlewni rzeki Wkry oraz odwadniana jest poprzez rzekę Kolnicę, będącą dopływem Sony. Rzeka Przewodówka ma swój początek we wsi Szyszki Włociańskie oraz przez 2,4 km płynie w kierunku północno-zachodnim. Następnie zmienia kierunek na północno-wschodni, zaś po 5,5 km wychodzi poza teren gminy Gzy i biegnie przez obszar gminy Gołymin, po czym wraca na teren gminy Gzy. Od miejscowości Przewodowo Poduchowne płynie w kierunku wschodnim do ujścia, tj. do rzeki Pełty. Długość całkowita Przewodówki wynosi 32,34 km, z czego na terenie gminy Gzy jej długość wynosi 19,44 km. Największym dopływem Przewodówki jest Tąsewka, której długość wynosi 6,8 km. Tereny zachodnie gminy odwadniane są przez rzekę Kolnicę, której długość całkowita wynosi 28,0 km, z czego 3,9 km płynie na terenie gminy Gzy w kierunku północno-zachodnim i 3,5 km w kierunku północno-wschodnim. Pierwszy odcinek jest uregulowany, zaś drugi stanowi odcinek koryta naturalnego. Ponadto na terenie gminy obserwuje się wiele niewielkich zbiorników wodnych, m.in. stawów w miejscowości Szyszki-Folwark czy Łady-Krajęczyno. Większość z nich służy celom rolniczemu, tworzone są w celu magazynowania wody.

Znaczną część gminy stanowią agrocenozy pól uprawnych oraz murawy z roślinnością zielną na powierzchniach nieużytkowanych rolniczo. Około 9% powierzchni gminy stanowią lasy. W gminie przeważają lasy charakteryzujące się ubogimi i suchymi siedliskami. Jedne z większych obszarów leśnych

zlokalizowane są we wschodniej części gminy oraz skupione są w czterech zwartych kompleksach, które przechodzą na obszar gminy Karniewo, Pułtusk oraz Winnica. W środkowej oraz zachodniej części gminy nie obserwuje się lasów, jedynie niewielkie kępy leśne zlokalizowane są wzdłuż pól oraz cieków. 59,1% powierzchni leśnej stanowią lasy publiczne. Lasy państwowe posiadają znaczenie gospodarcze oraz cechują się drzewostanem sztucznie wprowadzanym. Dominują jednowiekowe kultury sosnowe, które stanowią blisko 80% drzewostanu. Pozostałą część zajmuje mieszanina różnych drzew, do których zalicza się m.in. brzozę, świerk, grab, leszczynę, osikę. Na mokrych siedliskach oraz terenach podmokłych obserwuje się olchę, która stanowi około 90% drzewostanu. Pozostałą część stanowią m.in. wierzby czy jarzębiny.

Fauna na obszarze opracowania jest charakterystyczna dla terenów o przeważającym udziale użytków rolnych z niewielkim udziałem terenów leśnych. Z większych gatunków ssaków dziko żyjących w pobliżu lasów oraz pól można spotkać sarny, lisy, zające, dziki, myszy polne. Zwierząt tych nie obserwuje się jedynie w lasach, ponieważ wędrują one na tereny pól uprawnych oraz łąk, co przyczynia się do niszczenia upraw polowych. Teren gminy charakteryzuje się występowaniem licznych gatunków ptaków występujących przede wszystkim na północy Mazowsza, bezkręgowców, jak również kilku gatunków płazów, do których zalicza się m.in. jaszczurki, żaby czy ropuchy. Działalność człowieka przyczyniła się wprowadzenia do świata fauny nowych gatunków, wśród których wyróżnić można stonki, bażanty czy zwierzęta hodowlane. W rejonie Nadleśnictwa Pułtusk zostały zinwentaryzowane takie gatunki zwierząt łownych jak: sarny, lisy, łosie, kuny, zające, jelenie, borsuki, norki amerykańskie, dzikie gęsi, piżmaki, czaple, tchórze, jenoty, łyski, grzywacze, dzikie kaczki, kuropatwy. Najczęściej jednak obserwuje się lisy, dziki, zające, sarny oraz kuropatwy.

Analizując klimat występujący na terenie gminy Gzy, według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, gmina zlokalizowana jest w dzielnicy środkowej. Obszar ten charakteryzuje się najmniejszymi opadami atmosferycznymi, które wynoszą poniżej 600 mm rocznie. Dzielnica środkowa wyróżnia się następującymi cechami: średnia temperatura powietrza 7,2°C, okres wegetacji 210 dni, średnia wilgotność powietrza 81%.

Klimat akustyczny środowiska obszaru opracowania kształtowany jest przez hałas komunikacyjny drogowy. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą: natężenie ruchu, struktura strumienia pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego, stan techniczny pojazdów, rodzaj i stan techniczny nawierzchni, charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

Na obszarze gminy Gzy zostały wyznaczone następujące formy ochrony przyrody określone w ustawie o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. i są to: Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody. Ponadto na terenie gminy znajduje się szereg obiektów nieruchomych posiadających wpis do rejestru zabytków oraz znajduje się w gminnej ewidencji zabytków. Występują także stanowiska archeologiczne.

Druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu Studium w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy spowodują realizację inwestycji wpływających na środowisko na analizowanym obszarze, ale nieznacznie w jego otoczeniu. Potrzeba opracowania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy wynika z konieczności jego aktualizacji i wprowadzenia spójności jego ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w szczególności w zakresie zadań wynikających m.in. z:

- Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy, 2018,
- Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027, 2015,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pułtuskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, 2012,
- Europejskiej sieci Ekologicznej Natura 2000.

Ponadto dokument ten należy dostosować do zmieniającej się sytuacji społeczno – gospodarczej, procesów demograficznych oraz zamierzeń inwestycyjnych. Jednocześnie ustalenia Studium wymagają aktualizacji wynikających ze zmian w obowiązujących przepisach prawa, m.in. w:

- ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.),
- ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.),
- ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 779 ze zm.),
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1064).

Zmiany te dotyczą przede wszystkim uwzględnienia obszarów specjalnej ochrony, problematyki odnawialnych źródeł energii, ochrony przeciwpowodziowej.

W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu Studium, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, ochrony terenów zieleni.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu Studium są wytyczne określające maksymalne powierzchnie zabudowy i minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu Studium zainwestowania, warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Wprowadzone ustalenia Studium określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych. Zapisy te pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami Studium funkcji terenu.

Projekt Studium zakłada zwiększenie terenów zabudowy, co zawsze wiąże się z uszczelnieniem powierzchni kosztem terenów biologicznie czynnych. W konsekwencji powoduje to również ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny, a także ograniczenie możliwości migracji zwierząt i roślin.

Projekt Studium obejmuje tereny wchodzące w obszar chroniony, t.j. Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu. Cele ochrony ww. obszaru są realizowane poprzez zasady określone zapisami projektu Studium, które dążą do ochrony walorów krajobrazowych terenu, prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami przyrody oraz kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i rozwijanie funkcji zgodnie z możliwościami środowiska.

Realizacja ustaleń projektu Studium, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane w większości funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego. Jednocześnie każde zwiększenie terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewionych przyczynia się do przekształcenia warunków topoklimatycznych. Natomiast oba ww. czynniki mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego, niemniej jednak ich efekt będzie skumulowany. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Dlatego też projekt Studium określa postępowanie w zakresie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej. Niemniej jednak nowe zainwestowanie wiąże się między innymi z ograniczeniem terenów biologicznie czynnych, na rzecz powierzchni uszczelnionych oraz wprowadzaniem roślin introdukowanych w prywatnych ogrodach i na terenach zieleni.

Projekt Studium będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wprowadzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Jednocześnie zapisy projektu Studium niosą za sobą dążenie do rozwoju infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, co przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców. Zapisy Studium, odnosząc się szeroko do zasad ochrony środowiska i jego zasobów oraz kształtowania ładu przestrzennego, dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnej dbałości o środowisko.

Ponadto projekt Studium także zapewnia dbałość o tereny zabytkowe, co będzie pozytywnie oddziaływać na obecnych i przyszłych mieszkańców.

Projekt Studium w swoim zakresie wpłynie na krajobraz poprzez zmiany krajobrazu naturalnego na tereny zabudowane. Głównie dotyczy to otwartych terenów rolniczych, na których powstaną nowe zabudowania, co nie będzie miało wielkoskalowego charakteru.

Projekt Studium obejmuje swoim zasięgiem strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Zapisy Studium w sposób szczegółowy odnoszą się do kierunków ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania. Jednocześnie realizacja ustaleń projektu Studium przyczyni się do poprawienia stanu technicznego obiektów zabytkowych, rewitalizacji terenów zabytkowych parków dworskich, ale także do dbałości o przestrzeń publiczną. Działania te przyczyniają się zatem do ogólnej poprawy walorów krajobrazowych gminy, a przez to wzrostu jej atrakcyjności.

Zaproponowane w projekcie Studium zagospodarowanie będzie mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niesie za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć zapisy projektu Studium dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż jest to aktualizacja obowiązującego Studium, na potrzeby spójności ustaleń z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu, programami i raportami, w stosunku do obecnie obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gzy. Tym samym stanowi ona alternatywę dla już istniejącego dokumentu.

Zapisy Studium nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów Studium nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.